

# PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LOMLOE

## Centro educativo

| Código   | Centro                 | Concello | Ano académico |
|----------|------------------------|----------|---------------|
| 15026455 | IES Terra de Trasancos | Narón    | 2023/2024     |

## Área/materia/ámbito

| Ensinanza                        | Nome da área/materia/ámbito | Curso  | Sesións semanais | Sesións anuais |
|----------------------------------|-----------------------------|--------|------------------|----------------|
| Educación secundaria obrigatoria | Lingua galega e literatura  | 2º ESO | 4                | 140            |

## Réxime

Réxime xeral-ordinario

| <b>Contido</b>  | <b>Páxina</b> |
|---|---------------|
| 1. Introducción   | 3             |
| 2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias                                  | 3             |
| 3.1. Relación de unidades didácticas  | 5             |
| 3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas   | 8             |
| 4.1. Concrecións metodolóxicas  | 31            |
| 4.2. Materiais e recursos didácticos  | 32            |
| 5.1. Procedemento para a avaliación inicial   | 33            |
| 5.2. Criterios de cualificación e recuperación  | 34            |
| 5.3. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes                     | 35            |
| 6. Medidas de atención á diversidade  | 35            |
| 7.1. Concreción dos elementos transversais  | 36            |
| 7.2. Actividades complementarias  | 37            |
| 8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro | 38            |
| 8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora                                    | 40            |
| 9. Outros apartados   | 41            |

## 1. Introducción

A finalidade da materia de Lingua Galega e Literatura na educación secundaria obrigatoria oríentase tanto á eficacia comunicativa como a favorecer progresivamente un uso ético da linguaxe, que poña as palabras ao servizo da convivencia democrática, da resolución dialogada dos conflitos e da construción de vínculos persoais e sociais baseados no respecto e na igualdade de dereitos de todas as persoas. Desta maneira, a materia contribúe a seguir avanzando no desenvolvemento de todas as competencias abordadas en primeiro curso.

O currículo da materia de Lingua Galega e Literatura de ESO establece, ademais dos obxectivos, os criterios de avaliación e os contidos que se deben traballar no nivel. Aparecen distribuídos en catro bloques: O primeiro bloque, «As linguas e os seus falantes» incide no recoñecemento da diversidade lingüística do alumnado, de Galicia, de España e do mundo, en especial do ámbito lusófono. O segundo bloque, «Comunicación», integra os contidos implicados na comunicación oral e escrita e na alfabetización mediática e informacional. O terceiro bloque, «Educación literaria», recolle as experiencias e os contidos necesarios para consolidar o hábito lector, conformar a propia identidade lectora e desenvolver habilidades de interpretación de textos literarios. O cuarto bloque, «Reflexión sobre a lingua», propón a construción guiada de conclusións sobre o sistema lingüístico usando unha metalinguaxe específica.

Nesta proposta didáctica de 2º de ESO, os catro bloques concréntanse en oito unidades didácticas denominadas con nomes de animais. Cada unidade iníciase cunha breve explicación sobre a palabra referida no título, o que non só contribuírá ao coñecemento e á conservación do léxico tradicional deste campo semántico, senón que tamén propiciará a introdución doutras cuestións lingüísticas e extralingüísticas relativas á materia.

Nas primeiras unidades de cada trimestre trataranse contidos de distintos bloques, mentres que a última de cada un deles se dedicará a realizar un proxecto didáctico sobre algún dos aspectos máis singulares ou salientables do nivel. Alén dos contidos lingüísticos, sociolingüísticos e literarios que inclúe a programación da materia de Lingua Galega e Literatura deste curso, cómpre tamén salientar a incorporación de nocións básicas das linguas da Península Ibérica, e, de ser o caso dalgúns linguas de procedencia do alumnado.

Por último, cómpre salientar que os libros de lectura propostos para cada trimestre deberán abordar temáticas diferenciadas e inserirse en distintos xéneros literarios.

## 2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias

| Obxectivos   | CCL | CP  | STEM | CD  | CPSAA | CC  | CE | CCEC |
|--|-----|-----|------|-----|-------|-----|----|------|
| OBX1 - Describir e apreciar a diversidade lingüística do mundo a partir do recoñecemento das linguas do alumnado e a realidade plurilingüe e pluricultural da Península Ibérica, analizando a orixe e o desenvolvemento sociohistórico das súas linguas (e, máis concretamente, a do portugués, catalán e éuscaro), e as características das principais variedades dialectais do galego, para favorecer a reflexión interlingüística, combater os estereotipos e prexuízos e valorar a devandita diversidade como fonte de riqueza cultural. | 1-5 | 2-3 |      |     |       | 1-2 |    | 1-3  |
| OBX2 - Comprender e interpretar textos orais e multimodais recollendo o sentido xeral e a información máis relevante, identificando o punto de vista e a intención do emisor e valorando a súa fiabilidade, a súa forma e o seu contido, para construír coñecemento, formar opinión e ampliar as posibilidades de gozo e de lecer.   | 2   | 2   | 1    | 2-3 | 4     | 3   |    |      |

| <b>Obxectivos</b>   | <b>CCL</b> | <b>CP</b> | <b>STEM</b> | <b>CD</b> | <b>CPSAA</b> | <b>CC</b> | <b>CE</b> | <b>CCEC</b> |
|---|------------|-----------|-------------|-----------|--------------|-----------|-----------|-------------|
| OBX3 - Producir textos orais e multimodais con coherencia e fluidez e co rexistro adecuado, atendendo ás convencións propias dos diferentes xéneros discursivos, e participar en interaccións orais con actitude cooperativa e respectuosa, tanto para construír coñecemento e establecer vínculos persoais como para intervir de maneira activa e informada en diferentes contextos sociais.   | 1-3-5      | 2         | 1           | 2-3       |              | 2         | 1         |             |
| OBX4 - Comprender, interpretar e valorar textos escritos, con sentido crítico e diferentes propósitos de lectura recoñecendo o sentido global e as ideas principais e secundarias, identificando a intención do emisor, reflexionando sobre o contido e a forma e avaliando a súa calidade e fiabilidade para dar resposta ás necesidades e aos intereses comunicativos diversos e para construír coñecemento.  | 2-3-5      | 2         | 4           | 1         | 4            | 3         |           |             |
| OBX5 - Producir textos escritos e multimodais coherentes, cohesionados, adecuados e correctos atendendo ás convencións propias do xénero discursivo elixido, para construír coñecemento e para dar resposta de maneira informada, eficaz e creativa a demandas comunicativas concretas.   | 1-3-5      |           | 1           | 2-3       | 5            | 2         |           |             |
| OBX6 - Seleccionar e contrastar información procedente de diferentes fontes de maneira progresivamente autónoma, avaliando a súa fiabilidade e pertinencia en función dos obxectivos de lectura e evitando os riscos de manipulación e desinformación, e integrala e transformala en coñecemento para comunicala desde un punto de vista crítico e persoal e, ao mesmo tempo, respectuoso coa propiedade intelectual.                                       | 3          |           |             | 1-2-3-4   | 4            | 2         | 3         |             |
| OBX7 - Seleccionar e ler de maneira autónoma obras diversas como fonte de pracer e coñecemento, configurando un itinerario lector que evolucione en canto á diversidade, complexidade e calidade das obras e compartir experiencias de lectura para construír a propia identidade lectora e para gozar da dimensión social da lectura.  | 1-4        |           |             | 3         | 1            |           |           | 1-2-3       |
| OBX8 - Ler, interpretar e valorar obras ou fragmentos literarios do patrimonio galego, portugués e universal, utilizando unha metalinguaxe específica e mobilizando a experiencia biográfica e os coñecementos literarios e culturais que permitan establecer vínculos entre textos diversos e con outras manifestacións artísticas, para conformar un mapa cultural, ampliar as posibilidades de gozo da literatura e crear textos de intención literaria. | 1-4        |           |             |           |              | 1         |           | 1-2-3-4     |

| Obxectivos   | CCL | CP | STEM | CD | CPSAA | CC    | CE | CCEC |
|--|-----|----|------|----|-------|-------|----|------|
| OBX9 - Mobilizar o coñecemento sobre a estrutura da lingua e os seus usos e reflexionar de maneira progresivamente autónoma sobre as eleccións lingüísticas e discursivas, coa terminoloxía axeitada, para desenvolver a conciencia lingüística, aumentar o repertorio comunicativo e mellorar as destrezas tanto de produción oral e escrita coma de recepción crítica. | 1-2 | 2  | 1-2  |    | 5     |       |    |      |
| OBX10 - Pór as propias prácticas comunicativas ao servizo da convivencia democrática, da resolución dialogada dos conflitos e da igualdade de dereitos de todas as persoas, utilizando unha linguaxe non discriminatoria e desterrando os abusos a través da palabra para favorecer un uso non só eficaz, senón tamén ético e democrático, da linguaxe.                  | 1-5 | 3  |      | 3  | 3     | 1-2-3 |    |      |

#### Descrición:

### 3.1. Relación de unidades didácticas

| UD | Título         | Descrición  | % Peso materia | Nº sesións | 1º trim. | 2º trim. | 3º trim. |
|----|----------------|---|----------------|------------|----------|----------|----------|
| 1  | Volta á rutina | <p>Logo da avaliación inicial que se realizará os primeiros días do curso, continuarase co coñecemento iniciado en 1º ESO dos sistemas ortográficos (grafemas e dígrafos) do galego e do portugués, poñendo o foco agora nas semellanzas e as diferenzas entre ambos os dous sistemas. Ademais, estudaremos algúns aspectos socioculturais relacionados con Portugal e outros países lusófonos, procurando conectar co alumnado inicialmente a través da música. Partindo do tratamento do galego e do portugués, ampliaremos o foco de atención e abordaremos dun xeito máis xeral a diversidade lingüística da Península Ibérica. En canto aos coñecementos propiamente de lingua, introduciremos a formación de palabras, diferenciando ben lexemas de morfemas, e dentro destes prefixos e sufixos.</p> <p>Os contidos comunicativos xirarán arredor da noticia, facendo fincapé nos titulares. Aproveitaremos a conmemoración do Día da Paz para traballar este xénero e o léxico da diversidade cultural e a paz.</p> | 11             | 16         | X        |          |          |

| UD | Título           | Descrición   | % Peso materia | Nº sesións | 1º trim. | 2º trim. | 3º trim. |
|----|------------------|--|----------------|------------|----------|----------|----------|
| 1  | Volta á rutina   |  | 11             | 16         | X        |          |          |
| 2  | Lúa nova         | <p>Nesta segunda unidade, introducirmos de cheo na narración (literaria e non literaria). Deste xeito, aproveitaremos para presentar o libro de lectura do primeiro trimestre, desde o que faremos grandes achegas ao estudo deste tipo de texto. En canto aos contidos propiamente lingüísticos, tomaremos consciencia da realidade sociolingüística do galego, asentando especialmente os conceptos de linguas minoritarias e minorizadas. Ademais, o alumnado realizará unha primeira toma de contacto coa fonética, disciplina na que profundizará máis en cursos vindeiros.</p>   | 11             | 15         | X        |          |          |
| 3  | A gruta da torre | <p>Nesta unidade traballaremos coa carta persoal. A partir de modelos vistos na aula, o alumnado producirá os seus propios textos. Nun intento por conectar coa contorna, realizarase un intercambio cunha residencia de maiores da localidade, a quen se lle felicitará o Nadal e se lle achegarán mostras de cariño nunhas datas tan sinaladas. Aproveitaremos o traballo con este tipo de textos para ir introducindo cuestións ortográficas, como uso de h, b/v, x ou s.</p> <p>Por outra banda, continuaremos traballando a sociolingüística, abordando agora a normalización, despois de ver na unidade anterior que esta podería ser unha solución para as linguas minorizadas.</p> <p>Tras ver no tema anterior a fonética, daremos agora o salto á morfoloxía, comezando por abordar o substantivo e o pronome, do que faremos un repaso do visto no curso anterior.</p> <p>Por último, veremos algunhas receitas galegas típicas desta época do ano, o que nos axudará a recordar o formato de texto e a ampliar o vocabulario sobre a alimentación.</p> | 11             | 16         | X        |          |          |
| 4  | A fala           | <p>Ao comezo da unidade estudaranse os principais trazos fonéticos e morfolóxicos do bloque e área lingüística da contorna do centro. Incidirase, así mesmo, na riqueza dialectal do galego e no rexeitamento de prexuízos lingüísticos. Sen dúbida, o traballo cos prexuízos, non só de diversidade dialectal, senón tamén de carácter social, serán un dos eixes centrais desta unidade.</p> <p>O segundo eixe contitúeo a poesía.</p>   | 11             | 16         |          | X        |          |

| UD | Título            | Descrición   | % Peso materia | Nº sesións | 1º trim. | 2º trim. | 3º trim. |
|----|-------------------|--|----------------|------------|----------|----------|----------|
| 4  | A fala            | <p>Traballaremos con textos representativos, especialmente de Manuel María, cuxa casa visitaremos na saída extraescolar ao castro de Viladonga.</p> <p>Aproveitaremos para conectar este xénero coa realidade musical do alumnado, servíndonos de base tamén para reparar en léxico relacionado coa música. Ademais, realizaremos un obradoiro con Lupe para familiarizarnos coa Regueifa.</p> <p>Por último, continuaremos traballando a morfoloxía, desta volta mediante o repaso do Adxectivo.</p>  | 11             | 16         |          | X        |          |
| 5  | As horas roubadas | <p>Na unidade 5 repasaremos o verbo, categoría gramatical coa que pecharemos o repaso de morfoloxía.</p> <p>Non obstante, serán os contidos comunicativos e, en concreto, as secuencias textuais descritivas as que teñan maior protagonismo. Traballaremos coa descrición de persoas mediante o xogo do "Quen é quen?", e tamén as de espazos. Isto permitiranos traballar o léxico da nosa contorna e poñer en valor os espazos que nos rodean. Aproveitando esta tarefa, analizaremos a presenza do galego no ámbito local.</p> <p>Por último, aproveitaranse as descricións propostas para incidir en aspectos ortográficos como o uso de cc/ct, pc/pt, cio/zo, cia/za, br/bl, pr/pl, fr/fl.</p> | 11             | 15         |          | X        |          |
| 6  | Illa decepción    | <p>Esta unidade supón unha continuación da unidade anterior, xa que continuaremos traballando coa contorna máis inmediata do alumnado. Desta volta analizaremos folletos turísticos de lugares emblemáticos da contorna, propoñendo visitar algún outro lugar de interese para eles e do que non haxa ningún tríptico. Tras a exploración realizaremos nós unha reseña imitando os modelos vistos.</p> <p>Estes textos serviránnos de partida para a reflexión sobre a lingua, afondándose no emprego das regras de acentuación e no acento diacrítico.</p> <p>Por último, daremos o salto á sintaxe, introducindo a frase.</p>  | 11             | 15         |          | X        |          |
| 7  | Refuxio           | <p>Esta unidade está pensada para potenciar o espírito crítico do alumnado. Dedicaremos case todas as sesións a procurar información, contrastala e seleccionala, para finalmente transformala nun documento propio. Todo isto empregando as TIC, polo que non só traballaremos a alfabetización informacional, senón tamén</p>  | 12             | 17         |          |          | X        |

| UD | Título          | Descrición   | % Peso materia | Nº sesións | 1º trim. | 2º trim. | 3º trim. |
|----|-----------------|--|----------------|------------|----------|----------|----------|
| 7  | Refuxio         | <p>o uso responsable das novas tecnoloxías. Aproveitaremos a redacción do documento final para seguir traballando cuestións lingüísticas e ortográficas, como pode ser a puntuación.</p> <p>Ademais, daremos un paso máis en sintaxe, saltando á cláusula.</p> <p>Por último, deixaremos unha sesión máis distendida para facer un xogo sobre parentesco, así poderán familiarizarse coa terminoloxía.</p>   | 12             | 17         |          |          | X        |
| 8  | A fuga          | <p>O contido literario será o protagonista desta unidade, xa que abordaremos o xénero teatral desde a lectura obrigatoria trimestral. Con ela procuramos traballar a lectura dramatizada, o xénero teatral e os subxéneros, e incluso vinculalo co cine. Ao abordar tamén a sétima arte, traballaremos léxico específico.</p> <p>A lectura dramatizada serviranos tamén para introducir os distintos rexistros da fala, poñendo en práctica mediante xogos de rol as distintas variedades.</p> <p>Por último, continuaremos avanzando en sintaxe, sendo desta volta a quenda do suxeito.</p> | 11             | 15         |          |          | X        |
| 9  | Onde está Lois? | <p>Nesta última unidade, completaremos a análise sintáctica co predicado e os seus complementos.</p> <p>Mediante textos académicos, tamén estudaremos a variedade estándar do galego. Ao final, poñeremos a proba os seus coñecementos mediante dúas actividades: un kahoot! e un xogo de rol, no que serán correctores dunha editorial por un día. Deberán demostrar, xa que logo, un bo dominio do galego normativo.</p>   | 11             | 15         |          |          | X        |

### 3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas

| UD | Título da UD   | Duración |
|----|----------------|----------|
| 1  | Volta á rutina | 16       |

| Craterios de avaliación | Mínimos de consecución | IA | % |
|-------------------------|------------------------|----|---|
|                         |                        |    |   |



| Criterios de avaliación   | Mínimos de consecución  | IA | %  |
|---|---|----|----|
| CA1.1 - Recoñecer as linguas da Península Ibérica, especialmente as características básicas do portugués, do éuscaro e do catalán, e identificar algúns trazos dos repertorios lingüísticos e das variedades dialectais do alumnado contrastándoos en manifestacións orais, escritas e multimodais.                                   | O alumnado recoñece as linguas da Península Ibérica e identifica os trazos máis salientables do portugués.                |    |    |
| CA4.1 - Incorporar procedementos básicos para enriquecer os textos, atendendo a aspectos discursivos, lingüísticos e de estilo, con precisión léxica e corrección ortográfica e gramatical, valorando o uso do léxico tradicional e as construcións morfosintácticas máis xenuínas.   | O alumnado incorpora procedementos básicos para enriquecer os textos e con precisión léxica (diversidade cultural e paz). |    |    |
| CA4.2 - Localizar, seleccionar e contrastar información de maneira progresivamente autónoma procedente de diferentes fontes calibrando a súa fiabilidade e pertinencia en función dos obxectivos de lectura e adoptando un punto de vista crítico e respectando os principios de propiedade intelectual.                              | O alumnado selecciona e contrasta información adoptando un punto de vista crítico.  | PE | 80 |
| CA4.3 - Revisar os textos propios de maneira guiada e facer propostas de mellora argumentando as mudanzas a partir da reflexión metalingüística e cunha metalinguaxe específica e identificar e emendar algúns problemas de comprensión lectora utilizando os coñecementos explícitos sobre a lingua e o seu uso.                     | O alumnado revisa os seus propios textos e corríxeos, a través dos seus coñecementos sobre a lingua e o seu uso.          |    |    |
| CA4.5 - Formular xeneralizacións sobre aspectos básicos do funcionamento da lingua a partir da observación, comparación e transformación de enunciados, así como da formulación de hipóteses e a procura de contraexemplos utilizando unha metalinguaxe específica e consultando de maneira guiada dicionarios, manuais e gramáticas. | O alumnado consulta dicionarios, manuais e gramáticas para resolver cuestións básicas do funcionamento da lingua.         |    |    |
| CA2.4 - Participar en interaccións orais informais, no traballo en equipo e en situacións orais formais de carácter dialogado de maneira activa e adecuada, con actitudes de escoita activa e facendo uso de estratexias de cooperación conversacional e de cortesía lingüística.   | O alumnado participa en interaccións orais informais con adecuación, corrección e respecto.                               |    |    |
| CA2.5 - Comprender e interpretar o sentido global, a estrutura, a información máis relevante e a intención do emisor en textos escritos e multimodais sinxelos de diferentes ámbitos que respondan a diferentes propósitos de lectura, realizando as inferencias necesarias.  | O alumnado comprende e interpreta o sentido global e a información máis relevantes en textos escritos sinxelos.           | TI | 20 |
| CA2.6 - Valorar a forma e o contido de textos sinxelos avaliando a súa calidade, a súa fiabilidade e a idoneidade da canle utilizada, así como a eficacia dos procedementos comunicativos empregados.   | O alumnado valora a forma e o contido de textos sinxelos.   |    |    |

| Criterios de avaliación   | Mínimos de consecución   | IA | % |
|---|--|----|---|
| CA2.9 - Revisar os propios textos de maneira guiada e facer propostas de mellora argumentando as mudanzas a partir da reflexión metalingüística e cunha metalinguaxe específica e identificar e emendar algúns problemas de comprensión lectora utilizando os coñecementos explícitos sobre a lingua e o seu uso. | O alumnado revisa os seus propios textos co fin de melloralos e emendar erros.                                     |    |   |
| CA3.1 - Comprender e interpretar o sentido global, a estrutura, a información máis relevante e a intención do emisor de textos escritos e multimodais sinxelos de diferentes ámbitos que respondan a diferentes propósitos de lectura, realizando as inferencias necesarias.                                      | O alumnado comprende e interpreta o sentido global, a estrutura e a información máis relevante en textos sinxelos. |    |   |
| CA3.2 - Valorar a forma e o contido de textos sinxelos avaliando a súa calidade, fiabilidade e idoneidade da canle utilizada, así como a eficacia dos procedementos comunicativos empregados.   | O alumnado valora a forma e o contido de textos sinxelos.  |    |   |

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

| Contidos  |
|---|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- Observación e valoración da diversidade lingüística da aula.</li> <li>- Aproximación ás linguas de signos, con especial atención á variante galega.</li> <li>- Primeiras nocións de lingua portuguesa. A ortografía. Semellanzas e diferenzas existentes cos sistemas ortográficos galegos. Coñecemento do seu léxico máis habitual. Aspectos socioculturais dos países lusófonos.</li> <li>- Introducción á reflexión interlingüística.</li> <li>- Aproximación ao coñecemento das características máis básicas das linguas éuscara e catalá.</li> <li>- Xéneros discursivos vinculado ás estratexias de produción, comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais de diferentes ámbitos.</li> <li>- Procesos desde o punto de vista da produción, comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais.</li> <li>- Interacción oral e escrita de carácter informal: tomar e ceder a palabra. Cooperación conversacional e cortesía lingüística. escoita activa, asertividade e resolución dialogada dos conflitos.</li> <li>- Comprensión oral: sentido global do texto e relación entre as súas partes, selección e retención da información relevante. Detección de usos discriminatorios da linguaxe verbal e non verbal.</li> <li>- Comprensión lectora: sentido global do texto e relación entre as súas partes. A intención do emisor. Detección de usos discriminatorios da linguaxe verbal. Os abusos de poder e a manipulación a través da linguaxe.</li> <li>- Produción escrita: planificación, textualización, revisión e edición en diferentes soportes. Corrección gramatical e ortográfica. Propiedade léxica. Usos da escritura para a organización do pensamento: toma de notas, esquemas, mapas conceptuais, resumos</li> <li>- Recoñecemento e uso discursivo dos elementos lingüísticos en textos orais, escritos e multimodais.</li> <li>- Lectura autónoma. Implicación na lectura de obras de maneira progresivamente autónoma a partir dunha selección de textos variados e reflexión sobre os textos e sobre a propia práctica da lectura.</li> <li>- Lectura guiada. Lectura de obras relevantes da literatura xuvenil contemporánea galega e do patrimonio literario lusófono, inscritas en itinerarios temáticos ou de xénero, que atravesan épocas, contextos culturais e movementos artísticos.</li> <li>- Lectura con perspectiva de xénero.</li> </ul> |

**Contidos**

- Elaboración de conclusións propias sobre o funcionamento do sistema lingüístico cunha linguaxe específica a partir da observación, comparación e clasificación de unidades comunicativas e do contraste entre linguas.
- Distinción entre a forma (categoría gramatical) e a función das palabras (funcións sintácticas) e coñecemento dos procedementos léxicos (afixos) e sintácticos para a mudanza de categoría.
- Procedementos de adquisición e formación de palabras. Reflexión sobre as mudanzas no seu significado, as relacións semánticas entre palabras e os seus valores denotativos e connotativos en función do contexto e do propósito comunicativo.
- Estratexias de uso progresivamente autónomo de dicionarios e manuais de gramática para obter información gramatical básica.

| UD | Título da UD | Duración |
|----|--------------|----------|
| 2  | Lúa nova     | 15       |

| Craterios de avaliación   | Mínimos de consecución   | IA | %  |
|---|--|----|----|
| CA2.3 - Realizar narracións e exposicións orais sinxelas con diferente grao de planificación sobre temas de interese persoal, social e educativo, axustándose ás convencións propias dos diversos xéneros discursivos, con fluidez e coherencia e co rexistro axeitado, en diferentes soportes e utilizando de maneira eficaz recursos verbais e non verbais. | O alumnado redacta narracións adecuadas, coherentes e cohesionadas.  | PE | 80 |
| CA2.7 - Planificar e redactar textos escritos e multimodais sinxelos, atendendo á situación comunicativa, ao destinatario, ao propósito e á canle e presentando, despois da súa revisión, un texto final coherente, cohesionado e co rexistro adecuado.   | O alumnado planifica e redacta textos narrativos sinxelos con adecuación, coherencia e cohesión. Finalmente revisao para que sexa correcto desde o punto de vista lingüístico e ortográfico. |    |    |
| CA3.5 - Elixir e ler textos a partir de preseleccións guiándose polos propios gustos, intereses e necesidades e deixando constancia do propio itinerario lector e da experiencia da lectura.  | O alumnado le textos narrativos a partir de preseleccións deixando constancia da experiencia da lectura.   |    |    |
| CA3.6 - Compartir a experiencia da lectura en soportes diversos relacionando o sentido da obra coa propia experiencia biográfica e lectora.   | O alumnado comparte a súa experiencia lectora en diversos formatos.  |    |    |
| CA3.7 - Explicar e argumentar, coa axuda de pautas e modelos, a interpretación das obras lidas a partir da análise das relacións internas dos seus elementos constitutivos co sentido da obra, atendendo á configuración dos xéneros e subxéneros literarios.   | O alumnado explica a súa interpretación de obras narrativas.   |    |    |
| CA3.8 - Establecer de maneira guiada vínculos argumentados entre os textos lidos e outros textos escritos, orais ou multimodais, así como con outras manifestacións artísticas en función de temas, tópicos, estruturas, linguaxe e valores éticos e estéticos, mostrando a implicación e a resposta persoal do lector na lectura.                            | O alumnado vincula textos narrativos lidos con outros ou incluso outras manifestacións artísticas (intertextualidade).   |    |    |

| Criterios de avaliación   | Mínimos de consecución   | IA | % |
|---|--|----|---|
| CA4.1 - Incorporar procedementos básicos para enriquecer os textos, atendendo a aspectos discursivos, lingüísticos e de estilo, con precisión léxica e corrección ortográfica e gramatical, valorando o uso do léxico tradicional e as construcións morfosintácticas máis xenuínas.   | O alumnado incorpora léxico específico (a comida) e presenta un bo dominio da fonética galega para enriquecer os textos. |    |   |
| CA4.2 - Localizar, seleccionar e contrastar información de maneira progresivamente autónoma procedente de diferentes fontes calibrando a súa fiabilidade e pertinencia en función dos obxectivos de lectura e adoptando un punto de vista crítico e respectando os principios de propiedade intelectual.                              | O alumnado selecciona e contrasta información adoptando un punto de vista crítico.                                       |    |   |
| CA4.3 - Revisar os textos propios de maneira guiada e facer propostas de mellora argumentando as mudanzas a partir da reflexión metalingüística e cunha metalinguaxe específica e identificar e emendar algúns problemas de comprensión lectora utilizando os coñecementos explícitos sobre a lingua e o seu uso.                     | O alumnado revisa os seus propios textos e corríxeos, a través dos seus coñecementos sobre a lingua e o seu uso.         |    |   |
| CA4.5 - Formular xeneralizacións sobre aspectos básicos do funcionamento da lingua a partir da observación, comparación e transformación de enunciados, así como da formulación de hipóteses e a procura de contraexemplos utilizando unha metalinguaxe específica e consultando de maneira guiada dicionarios, manuais e gramáticas. | O alumnado consulta dicionarios, manuais e gramáticas para resolver cuestións básicas do funcionamento da lingua.        |    |   |
| CA2.4 - Participar en interaccións orais informais, no traballo en equipo e en situacións orais formais de carácter dialogado de maneira activa e adecuada, con actitudes de escoita activa e facendo uso de estratexias de cooperación conversacional e de cortesía lingüística.   | O alumnado participa en interaccións orais informais con adecuación, corrección e respecto.                              |    |   |
| CA2.5 - Comprender e interpretar o sentido global, a estrutura, a información máis relevante e a intención do emisor en textos escritos e multimodais sinxelos de diferentes ámbitos que respondan a diferentes propósitos de lectura, realizando as inferencias necesarias.  | O alumnado comprende e interpreta o sentido global e a información máis relevantes en textos escritos sinxelos.          |    |   |
| CA2.6 - Valorar a forma e o contido de textos sinxelos avaliando a súa calidade, a súa fiabilidade e a idoneidade da canle utilizada, así como a eficacia dos procedementos comunicativos empregados.   | O alumnado valora a forma e o contido de textos sinxelos.  |    |   |
| CA2.9 - Revisar os propios textos de maneira guiada e facer propostas de mellora argumentando as mudanzas a partir da reflexión metalingüística e cunha metalinguaxe específica e identificar e emendar algúns problemas de comprensión lectora utilizando os coñecementos explícitos sobre a lingua e o seu uso.                     | O alumnado revisa os seus propios textos co fin de melloralos e emendar erros.   |    |   |

| Criterios de avaliación  | Mínimos de consecución   | IA | % |
|--|--|----|---|
| CA3.1 - Comprender e interpretar o sentido global, a estrutura, a información máis relevante e a intención do emisor de textos escritos e multimodais sinxelos de diferentes ámbitos que respondan a diferentes propósitos de lectura, realizando as inferencias necesarias. | O alumnado comprende e interpreta o sentido global, a estrutura e a información máis relevante en textos sinxelos. |    |   |
| CA3.2 - Valorar a forma e o contido de textos sinxelos avaliando a súa calidade, fiabilidade e idoneidade da canle utilizada, así como a eficacia dos procedementos comunicativos empregados.  | O alumnado valora a forma e o contido de textos sinxelos.  |    |   |

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

| Contidos  |
|---|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- Xéneros discursivos vinculado ás estratexias de produción, comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais de diferentes ámbitos.</li> <li>- Secuencias textuais básicas, con especial atención ás narrativas, descritivas, dialogadas e expositivas.</li> <li>- Propiedades textuais: coherencia, cohesión e adecuación.</li> <li>- Procesos desde o punto de vista da produción, comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais.</li> <li>- Interacción oral e escrita de carácter informal: tomar e ceder a palabra. Cooperación conversacional e cortesía lingüística. escoita activa, asertividade e resolución dialogada dos conflitos.</li> <li>- Comprensión oral: sentido global do texto e relación entre as súas partes, selección e retención da información relevante. Detección de usos discriminatorios da linguaxe verbal e non verbal.</li> <li>- Comprensión lectora: sentido global do texto e relación entre as súas partes. A intención do emisor. Detección de usos discriminatorios da linguaxe verbal. Os abusos de poder e a manipulación a través da linguaxe.</li> <li>- Produción escrita: planificación, textualización, revisión e edición en diferentes soportes. Corrección gramatical e ortográfica. Propiedade léxica. Usos da escritura para a organización do pensamento: toma de notas, esquemas, mapas conceptuais, resumos</li> <li>- Recoñecemento e uso discursivo dos elementos lingüísticos en textos orais, escritos e multimodais.</li> <li>- Recursos lingüísticos para mostrar a implicación do emisor nos textos: formas de deixé (persoal, temporal e espacial) e procedementos de modalización.</li> <li>- Recursos lingüísticos para adecuar o rexistro á situación de comunicación.</li> <li>- Mecanismos de cohesión. Conectores textuais temporais, explicativos, de orde e de contraste. Mecanismos de referencia interna gramaticais (substitucións pronominais e adverbiais) e léxicos (repeticións, sinónimos, hiperónimos e elipses).</li> <li>- Lectura autónoma. Implicación na lectura de obras de maneira progresivamente autónoma a partir dunha selección de textos variados e reflexión sobre os textos e sobre a propia práctica da lectura.</li> <li>- Toma de conciencia progresiva dos propios gustos e identidade lectora.</li> <li>- Expresión da experiencia lectora, con apoio de exemplos e utilizando progresivamente unha metalinguaxe específica. Apropiación dos textos lidos a través de distintas formas de recreación.</li> <li>- Mobilización da experiencia persoal e lectora como forma de establecer vínculos entre a obra lida e aspectos da actualidade, así como con outros textos e manifestacións artísticas e culturais.</li> <li>- Lectura guiada. Lectura de obras relevantes da literatura xuvenil contemporánea galega e do patrimonio literario lusófono, inscritas en itinerarios temáticos ou de xénero, que atravesan épocas, contextos culturais e movementos artísticos.</li> </ul> |

| <b>Contidos</b>   |
|---|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- Estratexias para a construción compartida da interpretación das obras a través de conversas literarias, coa incorporación progresiva da metalinguaxe específica.</li> <li>- Relación entre os elementos constitutivos do xénero literario e a construción do sentido da obra. Análise básica do valor dos recursos expresivos e dos efectos na recepción.</li> <li>- Relación e comparación dos textos lidos con outros textos, con outras manifestacións artísticas e coas novas formas de ficción en función de temas, tópicos, estruturas e linguaxes.</li> <li>- Expresión pautada, a través de procesos e soportes diversificados, da interpretación e da valoración persoal de obras e fragmentos literarios.</li> <li>- Elaboración de conclusións propias sobre o funcionamento do sistema lingüístico cunha linguaxe específica a partir da observación, comparación e clasificación de unidades comunicativas e do contraste entre linguas.</li> <li>- Distinción entre a forma (categoría gramatical) e a función das palabras (funcións sintácticas) e coñecemento dos procedementos léxicos (afixos) e sintácticos para a mudanza de categoría.</li> <li>- Estratexias de uso progresivamente autónomo de dicionarios e manuais de gramática para obter información gramatical básica.</li> </ul> |

| <b>UD</b> | <b>Título da UD</b> | <b>Duración</b> |
|-----------|---------------------|-----------------|
| 3         | A gruta da torre    | 16              |

| <b>Criterios de avaliación</b>  | <b>Mínimos de consecución</b>   | <b>IA</b> | <b>%</b> |
|---|---|-----------|----------|
| CA2.3 - Realizar narracións e exposicións orais sinxelas con diferente grao de planificación sobre temas de interese persoal, social e educativo, axustándose ás convencións propias dos diversos xéneros discursivos, con fluidez e coherencia e co rexistro axeitado, en diferentes soportes e utilizando de maneira eficaz recursos verbais e non verbais. | O alumnado redacta cartas persoais adecuadas, coherentes, cohesionadas e respectando os aspectos formais que as caracterizan.   | PE        | 80       |
| CA4.1 - Incorporar procedementos básicos para enriquecer os textos, atendendo a aspectos discursivos, lingüísticos e de estilo, con precisión léxica e corrección ortográfica e gramatical, valorando o uso do léxico tradicional e as construcións morfosintácticas máis xenuínas.   | O alumnado incorpora léxico específico e cuestións ortográficas (h, b, v, x, s) para enriquecer os textos. Identifica e aplica contidos morfolóxicos (o substantivo e o pronome). |           |          |
| CA4.2 - Localizar, seleccionar e contrastar información de maneira progresivamente autónoma procedente de diferentes fontes calibrando a súa fiabilidade e pertinencia en función dos obxectivos de lectura e adoptando un punto de vista crítico e respectando os principios de propiedade intelectual.  | O alumnado selecciona e contrasta información adoptando un punto de vista crítico.  |           |          |
| CA4.3 - Revisar os textos propios de maneira guiada e facer propostas de mellora argumentando as mudanzas a partir da reflexión metalingüística e cunha metalinguaxe específica e identificar e emendar algúns problemas de comprensión lectora utilizando os coñecementos explícitos sobre a lingua e o seu uso.   | O alumnado revisa os seus propios textos e corríxeos, a través dos seus coñecementos sobre a lingua e o seu uso.  |           |          |

| Criterios de avaliación   | Mínimos de consecución   | IA | %  |
|---|--|----|----|
| CA2.4 - Participar en interaccións orais informais, no traballo en equipo e en situacións orais formais de carácter dialogado de maneira activa e adecuada, con actitudes de escoita activa e facendo uso de estratexias de cooperación conversacional e de cortesía lingüística.                                 | O alumnado participa en interaccións orais informais con adecuación, corrección e respecto.                        | TI | 20 |
| CA2.5 - Comprender e interpretar o sentido global, a estrutura, a información máis relevante e a intención do emisor en textos escritos e multimodais sinxelos de diferentes ámbitos que respondan a diferentes propósitos de lectura, realizando as inferencias necesarias.                                      | O alumnado comprende e interpreta o sentido global e a información máis relevantes en textos escritos sinxelos.    |    |    |
| CA2.6 - Valorar a forma e o contido de textos sinxelos avaliando a súa calidade, a súa fiabilidade e a idoneidade da canle utilizada, así como a eficacia dos procedementos comunicativos empregados.   | O alumnado valora a forma e o contido de textos sinxelos.  |    |    |
| CA2.9 - Revisar os propios textos de maneira guiada e facer propostas de mellora argumentando as mudanzas a partir da reflexión metalingüística e cunha metalinguaxe específica e identificar e emendar algúns problemas de comprensión lectora utilizando os coñecementos explícitos sobre a lingua e o seu uso. | O alumnado revisa os seus propios textos co fin de melloralos e emendar erros.                                     |    |    |
| CA3.1 - Comprender e interpretar o sentido global, a estrutura, a información máis relevante e a intención do emisor de textos escritos e multimodais sinxelos de diferentes ámbitos que respondan a diferentes propósitos de lectura, realizando as inferencias necesarias.                                      | O alumnado comprende e interpreta o sentido global, a estrutura e a información máis relevante en textos sinxelos. |    |    |
| CA3.2 - Valorar a forma e o contido de textos sinxelos avaliando a súa calidade, fiabilidade e idoneidade da canle utilizada, así como a eficacia dos procedementos comunicativos empregados.   | O alumnado valora a forma e o contido de textos sinxelos.  |    |    |

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

| <b>Contidos</b>  |
|--|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- Xéneros discursivos vinculado ás estratexias de produción, comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais de diferentes ámbitos.</li> <li>- Propiedades textuais: coherencia, cohesión e adecuación.</li> <li>- Procesos desde o punto de vista da produción, comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais.</li> <li>- Interacción oral e escrita de carácter informal: tomar e ceder a palabra. Cooperación conversacional e cortesía lingüística. Escoita activa, asertividade e resolución dialogada dos conflitos.</li> <li>- Comprensión oral: sentido global do texto e relación entre as súas partes, selección e retención da información relevante. Detección de usos discriminatorios da linguaxe verbal e non verbal.</li> <li>- Comprensión lectora: sentido global do texto e relación entre as súas partes. A intención do emisor. Detección de usos discriminatorios da linguaxe verbal. Os abusos de poder e a manipulación a través da linguaxe.</li> <li>- Produción escrita: planificación, textualización, revisión e edición en diferentes soportes. Corrección gramatical e ortográfica. Propiedade léxica. Usos da escritura para a organización do pensamento: toma de notas, esquemas, mapas conceptuais, resumos</li> </ul> |

**Contidos**

- Recoñecemento e uso discursivo dos elementos lingüísticos en textos orais, escritos e multimodais.
- Corrección lingüística e revisión ortográfica e gramatical dos textos. Uso de dicionarios, de manuais de consulta e de correctores ortográficos en soporte analóxico ou dixital.
- Lectura autónoma. Implicación na lectura de obras de maneira progresivamente autónoma a partir dunha preselección de textos variados e reflexión sobre os textos e sobre a propia práctica da lectura.
- Elaboración de conclusións propias sobre o funcionamento do sistema lingüístico cunha linguaxe específica a partir da observación, comparación e clasificación de unidades comunicativas e do contraste entre linguas.
- Distinción entre a forma (categoría gramatical) e a función das palabras (funcións sintácticas) e coñecemento dos procedementos léxicos (afixos) e sintácticos para a mudanza de categoría.
- Estratexias de uso progresivamente autónomo de dicionarios e manuais de gramática para obter información gramatical básica.

| UD | Título da UD | Duración |
|----|--------------|----------|
| 4  | A fala       | 16       |

| Criterios de avaliación   | Mínimos de consecución   | IA | %  |
|---|--|----|----|
| CA1.2 - Identificar, a partir da observación da diversidade lingüística da contorna, prexuízos e estereotipos lingüísticos, adoptando unha actitude de respecto e valoración da riqueza cultural, lingüística e dialectal.  | O alumnado identifica os trazos dialectais da súa contorna, así como tamén identifica prexuízos e estereotipos lingüísticos, adoptando unha actitude de respecto e valoración da riqueza cultural e lingüística. |    |    |
| CA2.3 - Realizar narracións e exposicións orais sinxelas con diferente grao de planificación sobre temas de interese persoal, social e educativo, axustándose ás convencións propias dos diversos xéneros discursivos, con fluidez e coherencia e co rexistro axeitado, en diferentes soportes e utilizando de maneira eficaz recursos verbais e non verbais. | O alumnado redacta narracións adecuadas, coherentes e cohesionadas.  |    |    |
| CA2.10 - Identificar e desterrar os usos discriminatorios da lingua, os abusos a través da palabra e os usos manipuladores da linguaxe a partir da reflexión e da análise dos elementos lingüísticos, textuais e discursivos utilizados, así como dos elementos non verbais da comunicación.  | O alumnado identifica e desterra usos discriminatorios da lingua.  | PE | 75 |
| CA3.7 - Explicar e argumentar, coa axuda de pautas e modelos, a interpretación das obras lidas a partir da análise das relacións internas dos seus elementos constitutivos co sentido da obra, atendendo á configuración dos xéneros e subxéneros literarios.   | O alumando interpreta, coa axuda de pautas e modelos, textos líricos.  |    |    |
| CA3.8 - Establecer de maneira guiada vínculos argumentados entre os textos lidos e outros textos escritos, orais ou multimodais, así como con outras manifestacións artísticas en función de temas, tópicos, estruturas, linguaxe e valores éticos e estéticos, mostrando a implicación e a resposta persoal do lector na lectura.                            | O alumnado vincula os poemas lidos con outros textos e mesmo diferentes manifestacións artísticas.   |    |    |



| Criterios de avaliación   | Mínimos de consecución  | IA | %  |
|---|---|----|----|
| CA3.9 - Crear textos persoais ou colectivos con intención literaria e conciencia de estilo, en distintos soportes e con axuda doutras linguaxes artísticas e audiovisuais, a partir da lectura de obras ou fragmentos significativos nos que se empreguen as convencións formais dos diversos xéneros e estilos literarios. | O alumnado compón poemas individual e colectivamente a partir da lectura de modelos significativos da literatura galega, especialmente de Manuel María. |    |    |
| CA4.1 - Incorporar procedementos básicos para enriquecer os textos, atendendo a aspectos discursivos, lingüísticos e de estilo, con precisión léxica e corrección ortográfica e gramatical, valorando o uso do léxico tradicional e as construcións morfosintácticas máis xenuínas.   | O alumnado incorpora léxico específico (a música) para enriquecer os textos. Identifica e aplica contidos morfolóxicos (o adxectivo).                   |    |    |
| CA4.2 - Localizar, seleccionar e contrastar información de maneira progresivamente autónoma procedente de diferentes fontes calibrando a súa fiabilidade e pertinencia en función dos obxectivos de lectura e adoptando un punto de vista crítico e respectando os principios de propiedade intelectual.                    | O alumnado selecciona e contrasta información adoptando un punto de vista crítico.  |    |    |
| CA4.3 - Revisar os textos propios de maneira guiada e facer propostas de mellora argumentando as mudanzas a partir da reflexión metalingüística e cunha metalinguaxe específica e identificar e emendar algúns problemas de comprensión lectora utilizando os coñecementos explícitos sobre a lingua e o seu uso.           | O alumnado revisa os seus propios textos e corríxeos, a través dos seus coñecementos sobre a lingua e o seu uso.  |    |    |
| CA2.4 - Participar en interaccións orais informais, no traballo en equipo e en situacións orais formais de carácter dialogado de maneira activa e adecuada, con actitudes de escoita activa e facendo uso de estratexias de cooperación conversacional e de cortesía lingüística.   | O alumnado participa en interaccións orais informais con adecuación, corrección e respecto.   |    |    |
| CA2.5 - Comprender e interpretar o sentido global, a estrutura, a información máis relevante e a intención do emisor en textos escritos e multimodais sinxelos de diferentes ámbitos que respondan a diferentes propósitos de lectura, realizando as inferencias necesarias.  | O alumnado comprende e interpreta o sentido global e a información máis relevantes en textos escritos sinxelos.   |    |    |
| CA2.6 - Valorar a forma e o contido de textos sinxelos avaliando a súa calidade, a súa fiabilidade e a idoneidade da canle utilizada, así como a eficacia dos procedementos comunicativos empregados.   | O alumnado valora a forma e o contido de textos sinxelos.   | TI | 25 |
| CA2.9 - Revisar os propios textos de maneira guiada e facer propostas de mellora argumentando as mudanzas a partir da reflexión metalingüística e cunha metalinguaxe específica e identificar e emendar algúns problemas de comprensión lectora utilizando os coñecementos explícitos sobre a lingua e o seu uso.           | O alumnado revisa os seus propios textos co fin de melloralos e emendar erros.  |    |    |

| Criterios de avaliación  | Mínimos de consecución   | IA | % |
|--|--|----|---|
| CA3.1 - Comprender e interpretar o sentido global, a estrutura, a información máis relevante e a intención do emisor de textos escritos e multimodais sinxelos de diferentes ámbitos que respondan a diferentes propósitos de lectura, realizando as inferencias necesarias. | O alumnado comprende e interpreta o sentido global, a estrutura e a información máis relevante en textos sinxelos. |    |   |
| CA3.2 - Valorar a forma e o contido de textos sinxelos avaliando a súa calidade, fiabilidade e idoneidade da canle utilizada, así como a eficacia dos procedementos comunicativos empregados.  | O alumnado valora a forma e o contido de textos sinxelos.  |    |   |

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

| Contidos  |
|---|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- Estratexias de identificación de prexuízos e estereotipos lingüísticos do galego e valoración dos recursos para os evitar.</li> <li>- Xéneros discursivos vinculado ás estratexias de produción, comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais de diferentes ámbitos.</li> <li>- Procesos desde o punto de vista da produción, comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais.</li> <li>- Interacción oral e escrita de carácter informal: tomar e ceder a palabra. Cooperación conversacional e cortesía lingüística. escoita activa, asertividade e resolución dialogada dos conflitos.</li> <li>- Comprensión oral: sentido global do texto e relación entre as súas partes, selección e retención da información relevante. Detección de usos discriminatorios da linguaxe verbal e non verbal.</li> <li>- Comprensión lectora: sentido global do texto e relación entre as súas partes. A intención do emisor. Detección de usos discriminatorios da linguaxe verbal. Os abusos de poder e a manipulación a través da linguaxe.</li> <li>- Produción escrita: planificación, textualización, revisión e edición en diferentes soportes. Corrección gramatical e ortográfica. Propiedade léxica. Usos da escritura para a organización do pensamento: toma de notas, esquemas, mapas conceptuais, resumos</li> <li>- Recoñecemento e uso discursivo dos elementos lingüísticos en textos orais, escritos e multimodais.</li> <li>- Corrección lingüística e revisión ortográfica e gramatical dos textos. Uso de dicionarios, de manuais de consulta e de correctores ortográficos en soporte analóxico ou dixital.</li> <li>- Lectura autónoma. Implicación na lectura de obras de maneira progresivamente autónoma a partir dunha selección de textos variados e reflexión sobre os textos e sobre a propia práctica da lectura.</li> <li>- Toma de conciencia progresiva dos propios gustos e identidade lectora.</li> <li>- Expresión da experiencia lectora, con apoio de exemplos e utilizando progresivamente unha metalinguaxe específica. Apropiación dos textos lidos a través de distintas formas de recreación.</li> <li>- Mobilización da experiencia persoal e lectora como forma de establecer vínculos entre a obra lida e aspectos da actualidade, así como con outros textos e manifestacións artísticas e culturais.</li> <li>- Lectura guiada. Lectura de obras relevantes da literatura xuvenil contemporánea galega e do patrimonio literario lusófono, inscritas en itinerarios temáticos ou de xénero, que atravesan épocas, contextos culturais e movementos artísticos.</li> <li>- Estratexias para a construción compartida da interpretación das obras a través de conversas literarias, coa incorporación progresiva da metalinguaxe específica.</li> <li>- Relación entre os elementos constitutivos do xénero literario e a construción do sentido da obra. Análise básica do valor dos recursos expresivos e dos efectos na recepción.</li> <li>- Relación e comparación dos textos lidos con outros textos, con outras manifestacións artísticas e coas novas formas de ficción en función de temas, tópicos, estruturas e linguaxes.</li> </ul> |

## Contidos

- Expresión pautada, a través de procesos e soportes diversificados, da interpretación e da valoración persoal de obras e fragmentos literarios.
- Creación de textos a partir da apropiación das convencións da linguaxe literaria e en referencia a modelos dados (imitación, transformación, continuación etc.).
- Elaboración de conclusións propias sobre o funcionamento do sistema lingüístico cunha linguaxe específica a partir da observación, comparación e clasificación de unidades comunicativas e do contraste entre linguas.
- Distinción entre a forma (categoría gramatical) e a función das palabras (funcións sintácticas) e coñecemento dos procedementos léxicos (afixos) e sintácticos para a mudanza de categoría.
- Estratexias de uso progresivamente autónomo de dicionarios e manuais de gramática para obter información gramatical básica.

| UD | Título da UD      | Duración |
|----|-------------------|----------|
| 5  | As horas roubadas | 15       |

| Craterios de avaliación   | Mínimos de consecución  | IA | %  |
|---|---|----|----|
| CA2.3 - Realizar narracións e exposicións orais sinxelas con diferente grao de planificación sobre temas de interese persoal, social e educativo, axustándose ás convencións propias dos diversos xéneros discursivos, con fluidez e coherencia e co rexistro axeitado, en diferentes soportes e utilizando de maneira eficaz recursos verbais e non verbais. | O alumnado realiza descripcións adecuadas, coherentes e cohesionadas, axustándose ás características particulares deste tipo de textos.   | PE | 80 |
| CA3.5 - Elixir e ler textos a partir de preseleccións guiándose polos propios gustos, intereses e necesidades e deixando constancia do propio itinerario lector e da experiencia da lectura.  | O alumnado le textos narrativos e descritivos a partir de preseleccións deixando constancia da experiencia da lectura.  |    |    |
| CA3.6 - Compartir a experiencia da lectura en soportes diversos relacionando o sentido da obra coa propia experiencia biográfica e lectora.   | O alumnado comparte a súa experiencia lectora en diversos formatos.   |    |    |
| CA4.1 - Incorporar procedementos básicos para enriquecer os textos, atendendo a aspectos discursivos, lingüísticos e de estilo, con precisión léxica e corrección ortográfica e gramatical, valorando o uso do léxico tradicional e as construcións morfosintácticas máis xenuínas.   | O alumnado incorpora léxico específico (a contorna) e aspectos ortográficos (br/bl, pr/pl, fr/fl, cc/ct, pc/pt, cio/zo, cia/za) para enriquecer os textos. Identifica e aplica contidos morfolóxicos (o verbo). |    |    |
| CA4.2 - Localizar, seleccionar e contrastar información de maneira progresivamente autónoma procedente de diferentes fontes calibrando a súa fiabilidade e pertinencia en función dos obxectivos de lectura e adoptando un punto de vista crítico e respectando os principios de propiedade intelectual.  | O alumnado selecciona e contrasta información adoptando un punto de vista crítico.  |    |    |
| CA4.3 - Revisar os textos propios de maneira guiada e facer propostas de mellora argumentando as mudanzas a partir da reflexión metalingüística e cunha metalinguaxe específica e identificar e emendar algúns problemas de comprensión lectora utilizando os coñecementos explícitos sobre a lingua e o seu uso.   | O alumnado revisa os seus propios textos e corríxeos, a través dos seus coñecementos sobre a lingua e o seu uso.  |    |    |

| Criterios de avaliación   | Mínimos de consecución   | IA | %  |
|---|--|----|----|
| CA2.4 - Participar en interaccións orais informais, no traballo en equipo e en situacións orais formais de carácter dialogado de maneira activa e adecuada, con actitudes de escoita activa e facendo uso de estratexias de cooperación conversacional e de cortesía lingüística.                                 | O alumnado participa en interaccións orais informais con adecuación, corrección e respecto.                        | TI | 20 |
| CA2.5 - Comprender e interpretar o sentido global, a estrutura, a información máis relevante e a intención do emisor en textos escritos e multimodais sinxelos de diferentes ámbitos que respondan a diferentes propósitos de lectura, realizando as inferencias necesarias.                                      | O alumnado comprende e interpreta o sentido global e a información máis relevantes en textos escritos sinxelos.    |    |    |
| CA2.6 - Valorar a forma e o contido de textos sinxelos avaliando a súa calidade, a súa fiabilidade e a idoneidade da canle utilizada, así como a eficacia dos procedementos comunicativos empregados.   | O alumnado valora a forma e o contido de textos sinxelos.  |    |    |
| CA2.9 - Revisar os propios textos de maneira guiada e facer propostas de mellora argumentando as mudanzas a partir da reflexión metalingüística e cunha metalinguaxe específica e identificar e emendar algúns problemas de comprensión lectora utilizando os coñecementos explícitos sobre a lingua e o seu uso. | O alumnado revisa os seus propios textos co fin de melloralos e emendar erros.                                     |    |    |
| CA3.1 - Comprender e interpretar o sentido global, a estrutura, a información máis relevante e a intención do emisor de textos escritos e multimodais sinxelos de diferentes ámbitos que respondan a diferentes propósitos de lectura, realizando as inferencias necesarias.                                      | O alumnado comprende e interpreta o sentido global, a estrutura e a información máis relevante en textos sinxelos. |    |    |
| CA3.2 - Valorar a forma e o contido de textos sinxelos avaliando a súa calidade, fiabilidade e idoneidade da canle utilizada, así como a eficacia dos procedementos comunicativos empregados.   | O alumnado valora a forma e o contido de textos sinxelos.  |    |    |

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

| <b>Contidos</b>   |
|---|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- Xéneros discursivos vinculado ás estratexias de produción, comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais de diferentes ámbitos.</li> <li>- Secuencias textuais básicas, con especial atención ás narrativas, descritivas, dialogadas e expositivas.</li> <li>- Propiedades textuais: coherencia, cohesión e adecuación.</li> <li>- Procesos desde o punto de vista da produción, comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais.</li> <li>- Interacción oral e escrita de carácter informal: tomar e ceder a palabra. Cooperación conversacional e cortesía lingüística. Escoita activa, asertividade e resolución dialogada dos conflitos.</li> <li>- Comprensión oral: sentido global do texto e relación entre as súas partes, selección e retención da información relevante. Detección de usos discriminatorios da linguaxe verbal e non verbal.</li> <li>- Comprensión lectora: sentido global do texto e relación entre as súas partes. A intención do emisor. Detección de usos discriminatorios da linguaxe verbal. Os abusos de poder e a manipulación a través da linguaxe.</li> <li>- Produción escrita: planificación, textualización, revisión e edición en diferentes soportes. Corrección gramatical e ortográfica. Propiedade léxica. Usos da escritura para a organización do pensamento: toma de notas, esquemas,</li> </ul> |

| <b>Contidos</b>  |
|--|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- mapas conceptuais, resumos</li> <li>- Recoñecemento e uso discursivo dos elementos lingüísticos en textos orais, escritos e multimodais.</li> <li>- Uso coherente das formas verbais nos textos. Correlación temporal no discurso relatado.</li> <li>- Corrección lingüística e revisión ortográfica e gramatical dos textos. Uso de dicionarios, de manuais de consulta e de correctores ortográficos en soporte analóxico ou dixital.</li> <li>- Lectura autónoma. Implicación na lectura de obras de maneira progresivamente autónoma a partir dunha selección de textos variados e reflexión sobre os textos e sobre a propia práctica da lectura.</li> <li>- Elaboración de conclusións propias sobre o funcionamento do sistema lingüístico cunha linguaxe específica a partir da observación, comparación e clasificación de unidades comunicativas e do contraste entre linguas.</li> <li>- Distinción entre a forma (categoría gramatical) e a función das palabras (funcións sintácticas) e coñecemento dos procedementos léxicos (afixos) e sintácticos para a mudanza de categoría.</li> <li>- Estratexias de uso progresivamente autónomo de dicionarios e manuais de gramática para obter información gramatical básica.</li> </ul> |

| <b>UD</b> | <b>Título da UD</b> | <b>Duración</b> |
|-----------|---------------------|-----------------|
| 6         | Illa decepción      | 15              |

| <b>Criterios de avaliación</b>  | <b>Mínimos de consecución</b>   | <b>IA</b> | <b>%</b> |
|---|---|-----------|----------|
| CA2.3 - Realizar narracións e exposicións orais sinxelas con diferente grao de planificación sobre temas de interese persoal, social e educativo, axustándose ás convencións propias dos diversos xéneros discursivos, con fluidez e coherencia e co rexistro axeitado, en diferentes soportes e utilizando de maneira eficaz recursos verbais e non verbais. | O alumnado redacta textos adecuados, coherentes e cohesionados. (Folleto turístico)   | PE        | 80       |
| CA4.1 - Incorporar procedementos básicos para enriquecer os textos, atendendo a aspectos discursivos, lingüísticos e de estilo, con precisión léxica e corrección ortográfica e gramatical, valorando o uso do léxico tradicional e as construcións morfosintácticas máis xenuínas.   | O alumnado incorpora léxico específico (a contorna) e revisa a acentuación para enriquecer os textos. Identifica e aplica contidos sintácticos (a frase). |           |          |
| CA4.2 - Localizar, seleccionar e contrastar información de maneira progresivamente autónoma procedente de diferentes fontes calibrando a súa fiabilidade e pertinencia en función dos obxectivos de lectura e adoptando un punto de vista crítico e respectando os principios de propiedade intelectual.  | O alumnado selecciona e contrasta información adoptando un punto de vista crítico.  |           |          |
| CA4.3 - Revisar os textos propios de maneira guiada e facer propostas de mellora argumentando as mudanzas a partir da reflexión metalingüística e cunha metalinguaxe específica e identificar e emendar algúns problemas de comprensión lectora utilizando os coñecementos explícitos sobre a lingua e o seu uso.   | O alumnado revisa os seus propios textos e corríxeos, a través dos seus coñecementos sobre a lingua e o seu uso.  |           |          |

| <b>Criterios de avaliación</b>  | <b>Mínimos de consecución</b>  | <b>IA</b> | <b>%</b> |
|---|--|-----------|----------|
| CA2.4 - Participar en interaccións orais informais, no traballo en equipo e en situacións orais formais de carácter dialogado de maneira activa e adecuada, con actitudes de escoita activa e facendo uso de estratexias de cooperación conversacional e de cortesía lingüística.                                 | O alumnado participa en interaccións orais informais con adecuación, corrección e respecto.                        | TI        | 20       |
| CA2.5 - Comprender e interpretar o sentido global, a estrutura, a información máis relevante e a intención do emisor en textos escritos e multimodais sinxelos de diferentes ámbitos que respondan a diferentes propósitos de lectura, realizando as inferencias necesarias.                                      | O alumnado comprende e interpreta o sentido global e a información máis relevantes en textos escritos sinxelos.    |           |          |
| CA2.6 - Valorar a forma e o contido de textos sinxelos avaliando a súa calidade, a súa fiabilidade e a idoneidade da canle utilizada, así como a eficacia dos procedementos comunicativos empregados.   | O alumnado valora a forma e o contido de textos sinxelos.  |           |          |
| CA2.9 - Revisar os propios textos de maneira guiada e facer propostas de mellora argumentando as mudanzas a partir da reflexión metalingüística e cunha metalinguaxe específica e identificar e emendar algúns problemas de comprensión lectora utilizando os coñecementos explícitos sobre a lingua e o seu uso. | O alumnado revisa os seus propios textos co fin de melloralos e emendar erros.                                     |           |          |
| CA3.1 - Comprender e interpretar o sentido global, a estrutura, a información máis relevante e a intención do emisor de textos escritos e multimodais sinxelos de diferentes ámbitos que respondan a diferentes propósitos de lectura, realizando as inferencias necesarias.                                      | O alumnado comprende e interpreta o sentido global, a estrutura e a información máis relevante en textos sinxelos. |           |          |
| CA3.2 - Valorar a forma e o contido de textos sinxelos avaliando a súa calidade, fiabilidade e idoneidade da canle utilizada, así como a eficacia dos procedementos comunicativos empregados.   | O alumnado valora a forma e o contido de textos sinxelos.  |           |          |

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

| <b>Contidos</b>  |
|--|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- Xéneros discursivos vinculado ás estratexias de produción, comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais de diferentes ámbitos.</li> <li>- Procesos desde o punto de vista da produción, comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais.</li> <li>- Interacción oral e escrita de carácter informal: tomar e ceder a palabra. Cooperación conversacional e cortesía lingüística. Escoita activa, asertividade e resolución dialogada dos conflitos.</li> <li>- Comprensión oral: sentido global do texto e relación entre as súas partes, selección e retención da información relevante. Detección de usos discriminatorios da linguaxe verbal e non verbal.</li> <li>- Comprensión lectora: sentido global do texto e relación entre as súas partes. A intención do emisor. Detección de usos discriminatorios da linguaxe verbal. Os abusos de poder e a manipulación a través da linguaxe.</li> <li>- Produción escrita: planificación, textualización, revisión e edición en diferentes soportes. Corrección gramatical e ortográfica. Propiedade léxica. Usos da escritura para a organización do pensamento: toma de notas, esquemas, mapas conceptuais, resumos</li> <li>- Recoñecemento e uso discursivo dos elementos lingüísticos en textos orais, escritos e multimodais.</li> </ul> |

### Contidos

- Corrección lingüística e revisión ortográfica e gramatical dos textos. Uso de dicionarios, de manuais de consulta e de correctores ortográficos en soporte analóxico ou dixital.
- Lectura autónoma. Implicación na lectura de obras de maneira progresivamente autónoma a partir dunha prelección de textos variados e reflexión sobre os textos e sobre a propia práctica da lectura.
- Elaboración de conclusións propias sobre o funcionamento do sistema lingüístico cunha linguaxe específica a partir da observación, comparación e clasificación de unidades comunicativas e do contraste entre linguas.
- Distinción entre a forma (categoría gramatical) e a función das palabras (funcións sintácticas) e coñecemento dos procedementos léxicos (afixos) e sintácticos para a mudanza de categoría.
- Estratexias de uso progresivamente autónomo de dicionarios e manuais de gramática para obter información gramatical básica.

| UD | Título da UD | Duración |
|----|--------------|----------|
| 7  | Refuxio      | 17       |

| Cráterios de avaliación   | Mínimos de consecución  | IA | %  |
|---|---|----|----|
| CA2.3 - Realizar narracións e exposicións orais sinxelas con diferente grao de planificación sobre temas de interese persoal, social e educativo, axustándose ás convencións propias dos diversos xéneros discursivos, con fluidez e coherencia e co rexistro axeitado, en diferentes soportes e utilizando de maneira eficaz recursos verbais e non verbais. | O alumnado redacta textos adecuados, coherentes e cohesionados. (Ámbito educativo)                                    | PE | 80 |
| CA2.8 - Adoptar hábitos de uso crítico, seguro, sustentable e saudable das tecnoloxías dixitais con relación á procura e á comunicación da información, reflexionando sobre as posibles manipulacións presentes nas canles de transmisión da información.   | O alumnado fai un uso crítico e seguro das tecnoloxías dixitais na procura de información.                            |    |    |
| CA3.3 - Localizar, seleccionar e contrastar información de maneira guiada procedente de diferentes fontes calibrando a súa fiabilidade e pertinencia en función dos obxectivos de lectura, adoptando un punto de vista crítico e respectando os principios de propiedade intelectual.   | O alumnado localiza, selecciona e contrasta información procedente de diversas fontes.                                |    |    |
| CA3.4 - Elaborar traballos de investigación de maneira guiada en diferentes soportes sobre diversos temas de interese académico, persoal ou social a partir da información seleccionada.  | O alumnado elabora traballos de investigación sobre temas de interese académico a partir da información seleccionada. |    |    |
| CA3.7 - Explicar e argumentar, coa axuda de pautas e modelos, a interpretación das obras lidas a partir da análise das relacións internas dos seus elementos constitutivos co sentido da obra, atendendo á configuración dos xéneros e subxéneros literarios.   | O alumnado explica a súa interpretación de textos literarios.(A banda deseñada).                                      |    |    |

| Criterios de avaliación   | Mínimos de consecución   | IA | %  |
|---|--|----|----|
| CA3.8 - Establecer de maneira guiada vínculos argumentados entre os textos lidos e outros textos escritos, orais ou multimodais, así como con outras manifestacións artísticas en función de temas, tópicos, estruturas, linguaxe e valores éticos e estéticos, mostrando a implicación e a resposta persoal do lector na lectura.    | O alumnado vincula textos propios da banda deseñada con outros lidos, ou incluso outras manifestacións artísticas (intertextualidade). |    |    |
| CA3.9 - Crear textos persoais ou colectivos con intención literaria e conciencia de estilo, en distintos soportes e con axuda doutras linguaxes artísticas e audiovisuais, a partir da lectura de obras ou fragmentos significativos nos que se empreguen as convencións formais dos diversos xéneros e estilos literarios.           | O alumnado crea un cómic a partir de modelos vistos.   |    |    |
| CA4.1 - Incorporar procedementos básicos para enriquecer os textos, atendendo a aspectos discursivos, lingüísticos e de estilo, con precisión léxica e corrección ortográfica e gramatical, valorando o uso do léxico tradicional e as construcións morfosintácticas máis xenuínas.   | O alumnado incorpora léxico específico (o parentesco) e revisa a puntuación para enriquecer os textos.                                 |    |    |
| CA4.2 - Localizar, seleccionar e contrastar información de maneira progresivamente autónoma procedente de diferentes fontes calibrando a súa fiabilidade e pertinencia en función dos obxectivos de lectura e adoptando un punto de vista crítico e respectando os principios de propiedade intelectual.                              | O alumnado selecciona e contrasta información adoptando un punto de vista crítico.   |    |    |
| CA4.3 - Revisar os textos propios de maneira guiada e facer propostas de mellora argumentando as mudanzas a partir da reflexión metalingüística e cunha metalinguaxe específica e identificar e emendar algúns problemas de comprensión lectora utilizando os coñecementos explícitos sobre a lingua e o seu uso.                     | O alumnado revisa os seus propios textos e corríxeos, a través dos seus coñecementos sobre a lingua e o seu uso.                       |    |    |
| CA4.5 - Formular xeneralizacións sobre aspectos básicos do funcionamento da lingua a partir da observación, comparación e transformación de enunciados, así como da formulación de hipóteses e a procura de contraexemplos utilizando unha metalinguaxe específica e consultando de maneira guiada dicionarios, manuais e gramáticas. | O alumnado identifica e aplica coñecementos sintácticos. A cláusula.   |    |    |
| CA2.4 - Participar en interaccións orais informais, no traballo en equipo e en situacións orais formais de carácter dialogado de maneira activa e adecuada, con actitudes de escoita activa e facendo uso de estratexias de cooperación conversacional e de cortesía lingüística.   | O alumnado participa en interaccións orais informais con adecuación, corrección e respecto.  |    |    |
| CA2.5 - Comprender e interpretar o sentido global, a estrutura, a información máis relevante e a intención do emisor en textos escritos e multimodais sinxelos de diferentes ámbitos que respondan a diferentes propósitos de lectura, realizando as inferencias necesarias.  | O alumnado comprende e interpreta o sentido global e a información máis relevantes en textos escritos sinxelos.                        | TI | 20 |



| Criterios de avaliación   | Mínimos de consecución   | IA | % |
|---|--|----|---|
| CA2.6 - Valorar a forma e o contido de textos sinxelos avaliando a súa calidade, a súa fiabilidade e a idoneidade da canle utilizada, así como a eficacia dos procedementos comunicativos empregados.   | O alumnado valora a forma e o contido de textos sinxelos.  |    |   |
| CA2.9 - Revisar os propios textos de maneira guiada e facer propostas de mellora argumentando as mudanzas a partir da reflexión metalingüística e cunha metalinguaxe específica e identificar e emendar algúns problemas de comprensión lectora utilizando os coñecementos explícitos sobre a lingua e o seu uso. | O alumnado revisa os seus propios textos co fin de melloralos e emendar erros.                                     |    |   |
| CA3.1 - Comprender e interpretar o sentido global, a estrutura, a información máis relevante e a intención do emisor de textos escritos e multimodais sinxelos de diferentes ámbitos que respondan a diferentes propósitos de lectura, realizando as inferencias necesarias.                                      | O alumnado comprende e interpreta o sentido global, a estrutura e a información máis relevante en textos sinxelos. |    |   |
| CA3.2 - Valorar a forma e o contido de textos sinxelos avaliando a súa calidade, fiabilidade e idoneidade da canle utilizada, así como a eficacia dos procedementos comunicativos empregados.   | O alumnado valora a forma e o contido de textos sinxelos.  |    |   |

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

| Contidos  |
|---|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- Xéneros discursivos vinculado ás estratexias de produción, comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais de diferentes ámbitos.</li> <li>- Propiedades textuais: coherencia, cohesión e adecuación.</li> <li>- Xéneros discursivos propios do ámbito educativo.</li> <li>- Xéneros discursivos propios do ámbito social. Redes sociais e medios de comunicación. Etiqueta dixital. Ris-cos de desinformación, manipulación e vulneración da privacidade na Rede. Análise da imaxe e dos elementos paratextuais dos textos icónico-verbais</li> <li>- Procesos desde o punto de vista da produción, comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais.</li> <li>- Interacción oral e escrita de carácter informal: tomar e ceder a palabra. Cooperación conversacional e cortesía lingüística. escoita activa, asertividade e resolución dialogada dos conflitos.</li> <li>- Comprensión oral: sentido global do texto e relación entre as súas partes, selección e retención da información relevante. Detección de usos discriminatorios da linguaxe verbal e non verbal.</li> <li>- Produción oral formal: planificación e procura de información, textualización e revisión. Adecuación á audiencia e ao tempo de exposición. Elementos non verbais. Trazos discursivos e lingüísticos da oralidade formal.</li> <li>- Comprensión lectora: sentido global do texto e relación entre as súas partes. A intención do emisor. Detección de usos discriminatorios da linguaxe verbal. Os abusos de poder e a manipulación a través da linguaxe.</li> <li>- Produción escrita: planificación, textualización, revisión e edición en diferentes soportes. Corrección gramatical e ortográfica. Propiedade léxica. Usos da escritura para a organización do pensamento: toma de notas, esquemas, mapas conceptuais, resumos</li> <li>- Alfabetización mediática e informacional: procura e selección da información con criterios de fiabilidade, calidade e pertinencia; análise, valoración, reorganización e síntese da información en esquemas propios e transformación en coñecemento; comunica</li> <li>- Recoñecemento e uso discursivo dos elementos lingüísticos en textos orais, escritos e multimodais.</li> </ul> |

**Contidos**

- Mecanismos de cohesión. Conectores textuais temporais, explicativos, de orde e de contraste. Mecanismos de referencia interna gramaticais (substitucións pronominais e adverbiais) e léxicos (repeticións, sinónimos, hipe-rónimos e elipses).
- Os signos básicos de puntuación como mecanismo organizador do texto escrito. A súa relación co significado.
- Lectura autónoma. Implicación na lectura de obras de maneira progresivamente autónoma a partir dunha prese-lección de textos variados e reflexión sobre os textos e sobre a propia práctica da lectura.
- Toma de conciencia progresiva dos propios gustos e identidade lectora.
- Expresión da experiencia lectora, con apoio de exemplos e utilizando progresivamente unha metalinguaxe específica. Apropiación dos textos lidos a través de distintas formas de recreación.
- Mobilización da experiencia persoal e lectora como forma de establecer vínculos entre a obra lida e aspectos da actualidade, así como con outros textos e manifestacións artísticas e culturais.
- Elaboración de conclusións propias sobre o funcionamento do sistema lingüístico cunha linguaxe específica a partir da observación, comparación e clasificación de unidades comunicativas e do contraste entre linguas.
- Distinción entre a forma (categoría gramatical) e a función das palabras (funcións sintácticas) e coñecemento dos procedementos léxicos (afixos) e sintácticos para a mudanza de categoría.
- Relación entre os esquemas semánticos e sintácticos da oración simple. Observación e transformación de enunciados de acordo con estes esquemas e uso da terminoloxía sintáctica necesaria. Orde das palabras e concordancia.
- Estratexias de uso progresivamente autónomo de dicionarios e manuais de gramática para obter información gramatical básica.

| UD | Título da UD | Duración |
|----|--------------|----------|
| 8  | A fuga       | 15       |

| Craterios de avaliación   | Mínimos de consecución   | IA | %  |
|---|--|----|----|
| CA2.3 - Realizar narracións e exposicións orais sinxelas con diferente grao de planificación sobre temas de interese persoal, social e educativo, axustándose ás convencións propias dos diversos xéneros discursivos, con fluidez e coherencia e co rexistro axeitado, en diferentes soportes e utilizando de maneira eficaz recursos verbais e non verbais. | O alumnado redacta narracións adecuadas, coherentes e cohesionadas.                                      | PE | 80 |
| CA3.5 - Elixir e ler textos a partir de preseleccións guiándose polos propios gustos, intereses e necesidades e deixando constancia do propio itinerario lector e da experiencia da lectura.  | O alumnado le textos dramáticos a partir de preseleccións deixando constancia da experiencia da lectura. |    |    |
| CA3.6 - Compartir a experiencia da lectura en soportes diversos relacionando o sentido da obra coa propia experiencia biográfica e lectora.   | O alumnado comparte a súa experiencia lectora en diversos formatos.                                      |    |    |
| CA3.7 - Explicar e argumentar, coa axuda de pautas e modelos, a interpretación das obras lidas a partir da análise das relacións internas dos seus elementos constitutivos co sentido da obra, atendendo á configuración dos xéneros e subxéneros literarios.   | O alumnado explica a súa interpretación de obras dramáticas.   |    |    |

| Criterios de avaliación  | Mínimos de consecución  | IA | %  |
|--|---|----|----|
| CA3.8 - Establecer de maneira guiada vínculos argumentados entre os textos lidos e outros textos escritos, orais ou multimodais, así como con outras manifestacións artísticas en función de temas, tópicos, estruturas, linguaxe e valores éticos e estéticos, mostrando a implicación e a resposta persoal do lector na lectura. | O alumnado vincula textos dramáticos lidos con outras manifestacións artísticas como pode ser o cine (intertextualidade).   |    |    |
| CA4.1 - Incorporar procedementos básicos para enriquecer os textos, atendendo a aspectos discursivos, lingüísticos e de estilo, con precisión léxica e corrección ortográfica e gramatical, valorando o uso do léxico tradicional e as construcións morfosintácticas máis xenuínas.  | O alumnado incorpora léxico específico (o cine e o teatro) e revisa a puntuación para enriquecer os textos. Identifica e aplica contidos sintácticos (O suxeito). |    |    |
| CA4.2 - Localizar, seleccionar e contrastar información de maneira progresivamente autónoma procedente de diferentes fontes calibrando a súa fiabilidade e pertinencia en función dos obxectivos de lectura e adoptando un punto de vista crítico e respectando os principios de propiedade intelectual.                           | O alumnado selecciona e contrasta información adoptando un punto de vista crítico.  |    |    |
| CA4.3 - Revisar os textos propios de maneira guiada e facer propostas de mellora argumentando as mudanzas a partir da reflexión metalingüística e cunha metalinguaxe específica e identificar e emendar algúns problemas de comprensión lectora utilizando os coñecementos explícitos sobre a lingua e o seu uso.                  | O alumnado revisa os seus propios textos e corríxeos, a través dos seus coñecementos sobre a lingua e o seu uso.  |    |    |
| CA4.4 - Explicar e argumentar a interrelación entre o propósito comunicativo e as eleccións lingüísticas do emisor, así como os seus efectos no receptor, utilizando o coñecemento explícito da lingua e unha metalinguaxe específica.   | O alumnado explica e argumenta a adecuación dos distintos rexistros de fala en función da situación comunicativa.   |    |    |
| CA2.4 - Participar en interaccións orais informais, no traballo en equipo e en situacións orais formais de carácter dialogado de maneira activa e adecuada, con actitudes de escoita activa e facendo uso de estratexias de cooperación conversacional e de cortesía lingüística.  | O alumnado participa en interaccións orais informais con adecuación, corrección e respecto.   |    |    |
| CA2.5 - Comprender e interpretar o sentido global, a estrutura, a información máis relevante e a intención do emisor en textos escritos e multimodais sinxelos de diferentes ámbitos que respondan a diferentes propósitos de lectura, realizando as inferencias necesarias.   | O alumnado comprende e interpreta o sentido global e a información máis relevantes en textos escritos sinxelos.   |    |    |
| CA2.6 - Valorar a forma e o contido de textos sinxelos avaliando a súa calidade, a súa fiabilidade e a idoneidade da canle utilizada, así como a eficacia dos procedementos comunicativos empregados.  | O alumnado valora a forma e o contido de textos sinxelos.   | TI | 20 |
| CA2.9 - Revisar os propios textos de maneira guiada e facer propostas de mellora argumentando as mudanzas a partir da reflexión metalingüística e cunha metalinguaxe específica e identificar e emendar algúns problemas de comprensión lectora utilizando os coñecementos explícitos sobre a lingua e o seu uso.                  | O alumnado revisa os seus propios textos co fin de melloralos e emendar erros.  |    |    |

| Criterios de avaliación  | Mínimos de consecución   | IA | % |
|--|--|----|---|
| CA3.1 - Comprender e interpretar o sentido global, a estrutura, a información máis relevante e a intención do emisor de textos escritos e multimodais sinxelos de diferentes ámbitos que respondan a diferentes propósitos de lectura, realizando as inferencias necesarias. | O alumnado comprende e interpreta o sentido global, a estrutura e a información máis relevante en textos sinxelos. |    |   |
| CA3.2 - Valorar a forma e o contido de textos sinxelos avaliando a súa calidade, fiabilidade e idoneidade da canle utilizada, así como a eficacia dos procedementos comunicativos empregados.  | O alumnado valora a forma e o contido de textos sinxelos.  |    |   |

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

| Contidos   |
|--|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- Xéneros discursivos vinculado ás estratexias de produción, comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais de diferentes ámbitos.</li> <li>- Procesos desde o punto de vista da produción, comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais.</li> <li>- Interacción oral e escrita de carácter informal: tomar e ceder a palabra. Cooperación conversacional e cortesía lingüística. escoita activa, asertividade e resolución dialogada dos conflitos.</li> <li>- Comprensión oral: sentido global do texto e relación entre as súas partes, selección e retención da información relevante. Detección de usos discriminatorios da linguaxe verbal e non verbal.</li> <li>- Comprensión lectora: sentido global do texto e relación entre as súas partes. A intención do emisor. Detección de usos discriminatorios da linguaxe verbal. Os abusos de poder e a manipulación a través da linguaxe.</li> <li>- Produción escrita: planificación, textualización, revisión e edición en diferentes soportes. Corrección gramatical e ortográfica. Propiedade léxica. Usos da escritura para a organización do pensamento: toma de notas, esquemas, mapas conceptuais, resumos</li> <li>- Recoñecemento e uso discursivo dos elementos lingüísticos en textos orais, escritos e multimodais.</li> <li>- Lectura autónoma. Implicación na lectura de obras de maneira progresivamente autónoma a partir dunha selección de textos variados e reflexión sobre os textos e sobre a propia práctica da lectura.</li> <li>- Criterios e estratexias para a selección de obras variadas de maneira orientada a partir da exploración guiada da biblioteca escolar e pública dispoñible.</li> <li>- Participación activa en actos culturais vinculados ao circuíto literario e lector.</li> <li>- Toma de conciencia progresiva dos propios gustos e identidade lectora.</li> <li>- Expresión da experiencia lectora, con apoio de exemplos e utilizando progresivamente unha metalinguaxe específica. Apropiación dos textos lidos a través de distintas formas de recreación.</li> <li>- Mobilización da experiencia persoal e lectora como forma de establecer vínculos entre a obra lida e aspectos da actualidade, así como con outros textos e manifestacións artísticas e culturais.</li> <li>- Lectura guiada. Lectura de obras relevantes da literatura xuvenil contemporánea galega e do patrimonio literario lusófono, inscritas en itinerarios temáticos ou de xénero, que atravesan épocas, contextos culturais e movementos artísticos.</li> <li>- Estratexias para a construción compartida da interpretación das obras a través de conversas literarias, coa incorporación progresiva da metalinguaxe específica.</li> <li>- Relación entre os elementos constitutivos do xénero literario e a construción do sentido da obra. Análise básica do valor dos recursos expresivos e dos efectos na recepción.</li> <li>- Relación e comparación dos textos lidos con outros textos, con outras manifestacións artísticas e coas novas formas de ficción en función de temas, tópicos, estruturas e linguaxes.</li> <li>- Expresión pautada, a través de procesos e soportes diversificados, da interpretación e da valoración persoal de</li> </ul> |

**Contidos**

- obras e fragmentos literarios.
- Lectura expresiva, dramatización e recitación dos textos atendendo aos procesos de comprensión, apropiación e oralidade implicados.
- Elaboración de conclusións propias sobre o funcionamento do sistema lingüístico cunha linguaxe específica a partir da observación, comparación e clasificación de unidades comunicativas e do contraste entre linguas.
- Distinción entre a forma (categoría gramatical) e a función das palabras (funcións sintácticas) e coñecemento dos procedementos léxicos (afixos) e sintácticos para a mudanza de categoría.
- Estratexias de uso progresivamente autónomo de dicionarios e manuais de gramática para obter información gramatical básica.

| UD | Título da UD    | Duración |
|----|-----------------|----------|
| 9  | Onde está Lois? | 15       |

| Criterios de avaliación   | Mínimos de consecución   | IA | %  |
|---|--|----|----|
| CA2.1 - Comprender o sentido global, a estrutura, a información máis relevante en función das necesidades comunicativas e a intención do emisor en textos orais e multimodais sinxelos de diferentes ámbitos, analizando a interacción entre os diferentes códigos.   | O alumnado comprende o sentido global e a estrutura de textos orais sinxelos.  | PE | 80 |
| CA2.2 - Valorar a forma e o contido de textos orais e multimodais sinxelos, avaliando a calidade, a súa fiabilidade e a idoneidade da canle utilizada, así como a eficacia dos procedementos comunicativos empregados.  | O alumnado avalía o formato, a adecuación e calidade de textos orais.  |    |    |
| CA2.3 - Realizar narracións e exposicións orais sinxelas con diferente grao de planificación sobre temas de interese persoal, social e educativo, axustándose ás convencións propias dos diversos xéneros discursivos, con fluidez e coherencia e co rexistro axeitado, en diferentes soportes e utilizando de maneira eficaz recursos verbais e non verbais. | O alumnado realiza exposicións orais planificadas con fluidez, coherencia e adecuación, e empregando recursos verbais e non verbais.                             |    |    |
| CA4.1 - Incorporar procedementos básicos para enriquecer os textos, atendendo a aspectos discursivos, lingüísticos e de estilo, con precisión léxica e corrección ortográfica e gramatical, valorando o uso do léxico tradicional e as construcións morfosintácticas máis xenuínas.   | O alumnado incorpora léxico específico e revisa a puntuación para enriquecer os textos. Identifica e aplica contidos sintácticos (Os complementos do predicado). |    |    |
| CA4.2 - Localizar, seleccionar e contrastar información de maneira progresivamente autónoma procedente de diferentes fontes calibrando a súa fiabilidade e pertinencia en función dos obxectivos de lectura e adoptando un punto de vista crítico e respectando os principios de propiedade intelectual.  | O alumnado selecciona e contrasta información adoptando un punto de vista crítico.   |    |    |

| Criterios de avaliación   | Mínimos de consecución   | IA | %  |
|---|--|----|----|
| CA4.3 - Revisar os textos propios de maneira guiada e facer propostas de mellora argumentando as mudanzas a partir da reflexión metalingüística e cunha metalinguaxe específica e identificar e emendar algúns problemas de comprensión lectora utilizando os coñecementos explícitos sobre a lingua e o seu uso. | O alumnado revisa os seus propios textos e corríxeos, a través dos seus coñecementos sobre a lingua e o seu uso.   |    |    |
| CA2.4 - Participar en interaccións orais informais, no traballo en equipo e en situacións orais formais de carácter dialogado de maneira activa e adecuada, con actitudes de escoita activa e facendo uso de estratexias de cooperación conversacional e de cortesía lingüística.                                 | O alumnado participa en interaccións orais informais con adecuación, corrección e respecto.                        |    |    |
| CA2.5 - Comprender e interpretar o sentido global, a estrutura, a información máis relevante e a intención do emisor en textos escritos e multimodais sinxelos de diferentes ámbitos que respondan a diferentes propósitos de lectura, realizando as inferencias necesarias.                                      | O alumnado comprende e interpreta o sentido global e a información máis relevantes en textos escritos sinxelos.    |    |    |
| CA2.6 - Valorar a forma e o contido de textos sinxelos avaliando a súa calidade, a súa fiabilidade e a idoneidade da canle utilizada, así como a eficacia dos procedementos comunicativos empregados.   | O alumnado valora a forma e o contido de textos sinxelos.  |    |    |
| CA2.9 - Revisar os propios textos de maneira guiada e facer propostas de mellora argumentando as mudanzas a partir da reflexión metalingüística e cunha metalinguaxe específica e identificar e emendar algúns problemas de comprensión lectora utilizando os coñecementos explícitos sobre a lingua e o seu uso. | O alumnado revisa os seus propios textos co fin de melloralos e emendar erros.                                     | TI | 20 |
| CA3.1 - Comprender e interpretar o sentido global, a estrutura, a información máis relevante e a intención do emisor de textos escritos e multimodais sinxelos de diferentes ámbitos que respondan a diferentes propósitos de lectura, realizando as inferencias necesarias.                                      | O alumnado comprende e interpreta o sentido global, a estrutura e a información máis relevante en textos sinxelos. |    |    |
| CA3.2 - Valorar a forma e o contido de textos sinxelos avaliando a súa calidade, fiabilidade e idoneidade da canle utilizada, así como a eficacia dos procedementos comunicativos empregados.   | O alumnado valora a forma e o contido de textos sinxelos.  |    |    |

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

| Contidos   |
|--|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- Xéneros discursivos vinculado ás estratexias de produción, comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais de diferentes ámbitos.</li> <li>- Xéneros discursivos propios do ámbito educativo.</li> <li>- Procesos desde o punto de vista da produción, comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais.</li> <li>- Interacción oral e escrita de carácter informal: tomar e ceder a palabra. Cooperación conversacional e cortesía lingüística. Escoita activa, asertividade e resolución dialogada dos conflitos.</li> </ul> |

## Contidos

- Comprensión oral: sentido global do texto e relación entre as súas partes, selección e retención da información relevante. Detección de usos discriminatorios da linguaxe verbal e non verbal.
- Comprensión lectora: sentido global do texto e relación entre as súas partes. A intención do emisor. Detección de usos discriminatorios da linguaxe verbal. Os abusos de poder e a manipulación a través da linguaxe.
- Produción escrita: planificación, textualización, revisión e edición en diferentes soportes. Corrección gramatical e ortográfica. Propiedade léxica. Usos da escritura para a organización do pensamento: toma de notas, esquemas, mapas conceptuais, resumos
- Recoñecemento e uso discursivo dos elementos lingüísticos en textos orais, escritos e multimodais.
- Corrección lingüística e revisión ortográfica e gramatical dos textos. Uso de dicionarios, de manuais de consulta e de correctores ortográficos en soporte analóxico ou dixital.
- Promoción dun modelo lingüístico afastado da castelanización e da deturpación para conseguir unha lingua de calidade.
- Lectura autónoma. Implicación na lectura de obras de maneira progresivamente autónoma a partir dunha selección de textos variados e reflexión sobre os textos e sobre a propia práctica da lectura.
- Estratexias para a recomendación das lecturas, en soportes variados ou ben oralmente entre iguais.
- Lectura guiada. Lectura de obras relevantes da literatura xuvenil contemporánea galega e do patrimonio literario lusófono, inscritas en itinerarios temáticos ou de xénero, que atravesan épocas, contextos culturais e movementos artísticos.
- Lectura con perspectiva ambiental e ecolóxica, con especial incidencia na mudanza climática e na protección e benestar dos animais.
- Elaboración de conclusións propias sobre o funcionamento do sistema lingüístico cunha linguaxe específica a partir da observación, comparación e clasificación de unidades comunicativas e do contraste entre linguas.
- Distinción entre a forma (categoría gramatical) e a función das palabras (funcións sintácticas) e coñecemento dos procedementos léxicos (afixos) e sintácticos para a mudanza de categoría.
- Estratexias de uso progresivamente autónomo de dicionarios e manuais de gramática para obter información gramatical básica.

### 4.1. Concrecións metodolóxicas

O desenvolvemento intelectual pode ser acelerado mediante o emprego de determinadas estratexias didácticas, por iso, a metodoloxía de ensino en Lingua Galega e Literatura tratará de ser o máis activa posible e alternará traballos individuais con traballos cooperativos que melloren os vínculos entre o alumnado e mesmo favorezan as relacións interculturais, por suposto, incluíndo na mesma liña a ensinanza por competencias. Segundo a Teoría de Intelixencias Múltiples de Gardner existen diferentes estilos de aprendizaxe, por conseguinte, tratarase, na medida do posible, de atender os diferentes ritmos para que todo o alumnado vaia adquirindo os coñecementos básicos.

Alén do expresado anteriormente sobre algúns aspectos metodolóxicos, cómpre salientar que as liñas de actuación versarán sobre:

- O uso de distintos métodos que teñan en conta os diferentes ritmos de aprendizaxe do alumnado, favorezan a capacidade de aprender por si mesmos e promovan o traballo en equipo.
- A realización de proxectos significativos para o alumnado e a resolución colaborativa de problemas, reforzando a autoestima, a autonomía, a reflexión e a responsabilidade.
- A énfase na atención á diversidade do alumnado, na atención individualizada, na prevención das dificultades de aprendizaxe e na posta en práctica de mecanismos de reforzo tan pronto como se detecten estas dificultades.
- O uso de estratexias para traballar transversalmente a comprensión lectora, a expresión oral e escrita, a comunicación audiovisual, a competencia dixital e o fomento da creatividade, do espírito científico e do emprendemento.
- O desenvolvemento dos contidos gradual e progresivo, de maneira que, ademais de incrementar a dificultade dos procesos e situacións comunicativas, tamén se vaian adquirindo habilidades máis complexas que propicien a aprendizaxe individual e autónoma.
- O traballo interdisciplinario e a coordinación con outros departamentos e equipos do centro, especialmente co

Equipo de Dinamización da Lingua Galega e o Equipo de Biblioteca. Esta colaboración incidirá na mellora dos procesos comunicativos e permitirá incorporar xéneros discursivos doutras materias e ámbitos de interese.

- A potenciación do tratamento integrado de linguas (TIL), que se reflectirá na incorporación de nocións básicas dalgunhas linguas da Península Ibérica, especialmente da portuguesa, e que se fomentará con actuacións que lle faciliten ao alumnado galegofalante a intercomunicación nos dous idiomas (intercambios lingüísticos, concursos, glosarios bilingües/multilingües...).

Cómpre que sexa consciente da utilidade deste coñecemento, non só para reforzar os vínculos culturais, sociais e económicos con Portugal e con toda a comunidade de países lusófonos, senón tamén para que a lingua galega adquira unha maior proxección internacional.

- A presentación de recursos dixitais en lingua galega que faciliten a busca de información, a revisión dos textos e a súa posterior divulgación, sempre con respecto aos dereitos de propiedade intelectual. Ademais de consultar datos e de ampliar contidos, o alumnado debe familiarizarse co manexo de tradutores, correctores ortográficos e dicionarios ou manuais de estilo que lle axuden a mellorar a redacción dos seus escritos.

- A énfase nas estratexias que fomenten a oralidade e as competencias activas, co fin de que o alumnado adquira as habilidades necesarias para expresarse correctamente nunha ampla variedade de situacións comunicativas (espontáneas ou planificadas) e de contextos (formais e informais). Entre o amplo abano de actuacións que contribúen ao desenvolvemento desta destreza e, asemade, a incorporación de contidos literarios, están as dramatizacións e representacións teatrais e todo tipo de iniciativas en formato audiovisual (booktráilers).

- A promoción dun modelo lingüístico afastado da castelanización e da deturpación para conseguir unha lingua de calidade, valorando o dominio dos sistema fonético-fonolóxico tanto vocálico coma consonántico, o uso do léxico tradicional e o emprego das estruturas morfosintácticas galegas.

- A erradicación dos prexuízos lingüísticos derivados da situación sociolingüística de Galicia nos últimos séculos, particularmente os que teñen que ver cos usos diglósicos do galego en determinados ámbitos.

- A detección e eliminación dos usos discriminatorios e ofensivos da lingua, de modo que se propicie a reflexión sobre os principios democráticos e se favoreza a análise crítica dos conflitos, tanto no centro educativo coma noutros ámbitos. Fomentárase un uso ético da linguaxe, a resolución dialogada dos conflitos e a construción de vínculos persoais e sociais baseados no respecto e na igualdade de dereitos de todas as persoas.

- A proposta de obras e fragmentos de textos, literarios ou non, atendendo a valores socioculturais e éticos que promovan a defensa dos dereitos humanos e a conciencia ambiental. Tamén se deben abordar as lecturas desde unha perspectiva de xénero. As charlas con escritoras e escritores, os clubs de lectura ou os obradoiros literarios resultarán unha boa ferramenta para afondar nestes contidos.

## 4.2. Materiais e recursos didácticos

| Denominación   |
|--|
| Beltrán Carballeira, Ramón X. (2019). Manual práctico de galego. A Coruña: Baía Edicións   |
| Cunha, Celsa & Cintra, Lindley (2017). (7ª Ed.). Nova gramática do portugués contemporâneo de acordo com a nova ortografía. Rio de Janeiro: Lexikon Editora Digital. |
| Dicionario Xerais castelán-galego de usos, frases e sinónimos (2007) Vigo: Xerais  |
| Dosil, Benxamín (2015). Escrita doada: consellos para redactar ben. Vigo: Xerais   |
| Dosil, Benxamín (2021). Manual de uso da lingua galega. Vigo: Xerais   |
| Feixó Cid, Xosé G. (2021). Gramática da lingua galega. Síntese práctica (6ª Edición). Vigo: Xerais   |
| Fernández Fernández, Isaac (2010). Dicionario galego-euscaro, euskara-galiziera. Vigo: Universidade de Vigo  |
| Fernández Salgado, Benigno (Dir.) (2004). Dicionario Galaxia de usos e dificultades da Lingua Galega. Vigo: Galaxia  |
| Freixeiro Mato, Xosé Ramón (2013). Estilística da Lingua Galega. Vigo: Xerais  |
| Frías Conde, Xavier (2022). O escáncer que sabía de máis e outras micropezas. Barcelona: La vaca voladora  |



|  |
|--|
| Gran Dicionario Xerais da lingua (2009), VV AA, 2 tomos. Vigo: Xerais  |
| Méndez Álvarez, M <sup>a</sup> Xesús (2004). Ortografía da Lingua Galega. Vigo: Xerais   |
| López Viñas, Xoán; Lourenço Mórdia, Cilha & Moreda Leirado, Marisa (2011). (2 <sup>a</sup> Ed. Corrixida). Gramática práctica da lingua galega. Comunicación e expresión. A Coruña: Baía Edicións  |
| Normas ortográficas e morfolóxicas do idioma galego, 2003 (edición revisada) RAG/ILG   |
| Novo Folgueira, Paulino (1999). Dicionario de uso para a comunicación. Vigo: Xerais  |
| Aulas Galegas: <a href="https://aulasgalegas.org/category/linguas/galego/">https://aulasgalegas.org/category/linguas/galego/</a>   |
| Regueira, Xosé Luís (2010). Dicionario de pronuncia da lingua galega. A Coruña: Real Academia Galega   |
| Rosales Cereijo, Manuel (2002). A linguaxe literaria. Guía de recursos para a análise textual. Vigo: Xerais  |
| A historia da Banda Deseñada galega ( <a href="http://culturagalega.gal/noticia.php?id=16710">http://culturagalega.gal/noticia.php?id=16710</a> )  |
| Vilagrasa Grandia, Albert (2018). A punt 1. Publicacions de l'Abadia de Montserrat. Bastons Vilallonga, Núria, Bernardó Fernández, Cristina, Comajoan Colomé, Llorenç (2011). Gramàtica Pràctica del català. Barcelona:Teide                           |
| Dicionario castelán-galego, Rinoceronte Editora: <a href="https://rinoceronte.gal/dicionario/">https://rinoceronte.gal/dicionario/</a>   |
| Dicionario de pronuncia da lingua galega: <a href="http://ilg.usc.es/pronuncia/">http://ilg.usc.es/pronuncia/</a>  |
| Portal das Palabras, Real Academia Galega e Fundación Barrié: <a href="http://www.portaldaspalabras.org/">http://www.portaldaspalabras.org/</a>  |
| Portal da Lingua Galega, Secretaría Xeral de Política Lingüística: <a href="https://www.lingua.gal/o-galego/promovelo/equipos-de-dinamizacion-da-lingua-galega">https://www.lingua.gal/o-galego/promovelo/equipos-de-dinamizacion-da-lingua-galega</a> |
| Vocabulario ortográfico da lingua galega (VOLG), RAG / ILG, Galaxia: <a href="http://www.realacademiagalega.org/recursos-volg">http://www.realacademiagalega.org/recursos-volg</a>   |

As aulas e a biblioteca son os lugares en que o alumnado ten ao seu alcance a maioría dos recursos e materiais do centro. A biblioteca ofrece, ademais, obras de lectura, libros de texto, mapas, revistas, xornais e recursos dixitais para consultar información, realizar traballos de investigación etc. En resumo, o centro dispón de:

- Medios audiovisuais: ordenadores, pantallas dixitais, canón, impresoras, tablets...
- Recursos dixitais: dicionarios en liña, xornais dixitais e acceso a diversos portais da lingua (Portal da lingua galega, Portal das palabras), blogs, aplicacións etc.
- Material bibliográfico: libros de lectura, libros de texto e de consulta, dicionarios en papel, xornais, revistas, mapas etc.

Ademais, débese contemplar, tal como se especifica no artigo 78 da Orde do 8 de setembro de 2021, a necesidade de materiais axeitados para a atención á diversidade. O centro dispón dunha equipación adecuada para todo o alumnado, mesmo para aquel que teña dificultades de accesibilidade ás súas instalacións. Se se precisa algún outro material complementario adaptado a este tipo de alumnado, será solicitado á Consellería a través dos informes correspondentes.

## 5.1. Procedemento para a avaliación inicial

Procedemento para a avaliación inicial

A avaliación inicial, cuxo fin é diagnosticar e valorar o nivel de coñecementos previos do alumnado, efectuarase nas primeiras sesións do curso. Será, xunto coa información obtida a través do Departamento de Orientación e da consulta do expediente académico do alumno ou alumna no XADE, unha ferramenta esencial para que o profesorado poida coñecer o nivel académico do alumnado nas distintas competencias, co fin de poder adaptar o seu proceso de ensinanza e a súa proposta didáctica a ese nivel.

Alén diso, a avaliación inicial constitúe un factor preventivo esencial na atención á diversidade, especialmente cando se trata de alumnado con necesidades específicas de apoio educativo.

Os resultados da avaliación inicial servirán como referente para adoptar as decisións de tipo educativo que correspondan e, nos casos en que for necesario, para demandar da xefatura do Departamento de Orientación a

realización dunha avaliación psicopedagóxica.

Esta proba, que poderá partir dun texto literario, xornalístico... constará das seguintes partes:

- Comprensión oral. O alumnado deberá responder, a partir da escoita ou visionado dun audio ou vídeo, preguntas sobre o seu contido.
- Comprensión escrita. O alumnado deberá contestar preguntas pechadas sobre o contido dun texto escrito.
- Produción oral. O alumnado realizará intervencións orais a respecto dos contidos e/ou temática do audio, vídeo ou texto proposto.
- Produción escrita. O alumnado realizará unha pequena composición escrita sobre o contido e/ou temática do texto proposto.

Á parte disto, a proba incluírá diversas cuestións relacionadas coa reflexión sobre a lingua, sociolingüística e hábitos lectores referidos ao aprendido no nivel ou etapa anterior.

## 5.2. Criterios de cualificación e recuperación

### Pesos dos instrumentos de avaliación por UD:

| Unidade didáctica           | UD 1      | UD 2      | UD 3      | UD 4      | UD 5      | UD 6      | UD 7      | UD 8      | UD 9      | Total      |
|-----------------------------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|------------|
| <b>Peso UD/ Tipo Ins.</b>   | <b>11</b> | <b>11</b> | <b>11</b> | <b>11</b> | <b>11</b> | <b>11</b> | <b>12</b> | <b>11</b> | <b>11</b> | <b>100</b> |
| <b>Proba escrita</b>        | 80        | 80        | 80        | 75        | 80        | 80        | 80        | 80        | 80        | <b>79</b>  |
| <b>Táboa de indicadores</b> | 20        | 20        | 20        | 25        | 20        | 20        | 20        | 20        | 20        | <b>21</b>  |

### Criterios de cualificación:

Realizaranse tres avaliacións ordinarias, a terceira con carácter de avaliación final.

En cada trimestre faranse dúas probas escritas que se avaliarán cun máximo de 8 puntos cada unha (80% da nota). Estas probas incluírán contidos e procedementos correspondentes aos bloques de Comunicación escrita, Funcionamento da lingua, Lingua e sociedade e Educación literaria, segundo a materia vista en cada avaliación. Do mesmo xeito, poderanse incluír cuestións referidas ao libro de lectura obrigatorio trimestral.

Nestas probas escritas, ademais de nos traballos entregados, terase en conta a corrección lingüística polo que se poderá descontar ata un máximo de 1 punto.

Á nota media destes dous exames cabe a posibilidade de sumar ata 1 punto (10% da nota) correspondente ao bloque de Comunicación oral: uso habitual do galego na clase, exposicións orais de traballos, debates, intervencións espontáneas ou planificadas etc.

Finalmente, poderase sumar ata un máximo dun punto por actividades (10% restante): participación na clase e nas actividades realizadas durante o trimestre, traballo cotián, cumprimento nos prazos de entrega dos traballos solicitados etc.

De non acadarse a máxima nota, haberá a posibilidade de sumar até un punto máis pola realización de diversas actividades relacionadas coa normalización da lingua (participación nas actividades propostas polo EDLG, lecturas voluntarias...); sempre e cando se acade a mínima cualificación esixible.

Para a nota final teranse en conta os resultados das 3 avaliacións, valorando o progreso e evolución ao longo do curso. Posto que a avaliación é continua e os contidos son progresivos, un/unha alumno/a que supere a 3ª avaliación (a final) terá aprobada a materia. En todo caso, lembrar que os exames teñen un valor máximo de 8 puntos. Os 2 puntos restantes, xa especificados anteriormente, serán puntuables ata a avaliación final.

Para superar a materia, o alumnado deberá ter unha media aritmética de cualificación de 5 puntos ou superior tendo en conta o conxunto de actividades de avaliación (e recuperación no seu caso).

Alén diso, cómpre salientar que as incorreccións lingüísticas terán unha penalización que se reflectirá na cualificación de cada proba. Por este motivo, poderase aplicar unha penalización de ata un punto na súa cualificación. O profesorado establecerá a puntuación que hai que descontar por cada unha delas, atendendo á súa gravidade. Así mesmo, e tal como corresponde a unha materia lingüística, todas as respostas ás probas tanto orais como escritas deberán ser contestadas en lingua galega. Terase en conta ademais o emprego dunha expresión correcta, boa organización e exposición de ideas e adecuación dos contidos e do rexistro lingüístico.

### **Criterios de recuperación:**

Posto que a avaliación da materia é continua, non se fará un exame específico de recuperación cada trimestre. Así, quen teña suspensa una avaliación terá a posibilidade de recuperala na seguinte avaliación, sempre que demostre ter superado suficientemente os contidos, procedementos e, no seu caso, actitudes anteriores. Para avaliar este progreso, ao alumnado suspenso poderáselle incluír nos seguintes exames contidos non superados na avaliación ou avaliacións anteriores.

### **5.3. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes**

Os estudantes que promocionen de curso coa materia pendente deberán desenvolver un plan de recuperación. Do procedemento a seguir durante todo o ano serán informados a comezos de curso pola xefa do departamento. Como norma xeral, este plan posúe dúas opcións:

1. Exame extraordinario a última semana de setembro. De superaren este exame quedará a materia aprobada ou recuperada.
2. Para aqueles que non recuperen a materia mediante o exame extraordinario, aplicaráselles o seguinte procedemento:
  - a) Serán avaliados polo traballo continuado, con tarefas que deberán entregar periodicamente á profesora para o seu seguimento (corrección, consulta de dúbidas etc.).
  - b) Segundo o reflectido anteriormente, suprimimos os exames da materia pendente na ESO se aproban por parciais coa entrega de traballos propostos e renden positivamente no nivel superior. Será o profesorado destes alumnos, no curso en vigor, quen avaliará o traballo que se lles encomende, co obxectivo de valorar as notas de pendentes.
3. Exame final. Se ben é certo que na ESO, coa realización do traballo proposto máis a avaliación positiva (aprobado) do curso actual, non terían que facer exame final da pendente e a materia estaría superada; no caso de non efectuar o traballo encomendado ou de non efectualo debidamente, deberán realizar un exame final no mes de maio. Non obstante, de non superar este exame final, terían unha derradeira oportunidade realizando outra proba, cuxo resultado será reflectido na avaliación final ordinaria do curso en que estea matriculado/a actualmente o/a estudante.

### **6. Medidas de atención á diversidade**

No que respecta á atención a diversidade contamos cun agrupamento específico no nivel de 2º ESO. Dito agrupamento consta de sete alumnos con particularidades diversas que requiren unha atención máis personalizada. Todos estes alumnos amosan dificultades de aprendizaxe, ademais dalgúns casos de dislexia e TDA-H.

Así pois, as competencias clave e os obxectivos xerais da ESO van en consonancia co nivel xeral. Estes, de todos xeitos, íranse flexibilizando en función do progreso do grupo; polo que incidiremos fundamentalmente nuns mínimos esixibles e nuns criterios de cualificación adaptados.

#### **CRITERIOS DE AVALIACIÓN E CUALIFICACIÓN**

A cualificación máxima de cada avaliación será de 10 puntos e nela terase en conta a nota media acadada entre os 5 bloques da materia: comunicación oral; comunicación escrita; funcionamento da lingua; lingua e sociedade e educación literaria.

A) Nota media dos 2 exames na ESO. A puntuación máxima de cada un destes exames será: 8 puntos.

Dado que moitos estándares de aprendizaxe serán valorados a través doutros procedementos ao longo da avaliación, a nota do exame será incrementada, de ser o caso, ata a súa puntuación máxima coas notas que teña dos estándares destes bloques durante a avaliación.

B) A avaliación dos estándares correspondentes ao bloque de comunicación oral farase ao longo de cada avaliación (1 punto).

C) Ademais valoraranse as tarefas cotiás e a colaboración e participación na aula (máximo 1 punto).

D) A adecuada presentación dos traballos, a corrección na escrita, así como a ausencia de faltas ortográficas serán tidas en conta, polo que se non se cumpren estes requisitos poderán baixar na nota global até 1 punto.

#### **SISTEMA DE RECUPERACIÓN AO LONGO DO CURSO**

Posto que a avaliación da materia é continua, non se fará un exame específico de recuperación cada trimestre. Así, un alumno suspenso (nota inferior a 5) ten a posibilidade de recuperación na seguinte avaliación, sempre que demostre ter superado suficientemente os estándares anteriores, especialmente os valorados en todas as avaliacións.

Para valorar este progreso, aos alumnos suspensos poderáselles incluír nos seguintes exames contidos non superados na avaliación ou avaliacións anteriores.

A 3ª avaliación será considerada a cualificación global do curso.  
**CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN DA AVALIACIÓN ORDINARIA (ESO)**

O alumnado que non superase a materia na 3ª avaliación poderá recuperar cunha proba escrita que se valorará até 10 puntos. Do mesmo xeito, o alumnado que queira subir nota fará unha proba escrita que preparará con actividades destinadas a tal fin.

**9. ACTIVIDADES DE RECUPERACIÓN**

As actividades durante este período consistirán en textos adaptados destinadas a preparar a proba escrita. Traballarase os seguintes aspectos:

Comprensión lectora, cuestións de lingua, cuestións literarias, gramática textual (tipoloxía textual, coherencia e cohesión), cuestións sociolingüísticas.

**9.1. Actividades de reforzo**

As actividades de reforzo serán semellantes ás actividades de recuperación, mais adaptadas ás características do alumnado como se veu facendo durante todo o ano. Consistirán en textos diversos, amais da adaptación das actividades xerais de recuperación.

Estas actividades son válidas para alumnado aprobado.

**AVALIACIÓN INICIAL E MEDIDAS INDIVIDUAIS E COLECTIVAS**

A primeira semana de clase farase unha proba inicial que permitirá valorar os coñecementos e capacidades dos alumnos e alumnas.

Nesta proba avaliarase:

A competencia comunicativa oral e escrita:

Farán primeiro unha presentación oral de si mesmos e a continuación escribirán un perfil persoal, que entregarán ao/á profesor/a.

A información obtida mediante estas actividades, ademais da recollida mediante a sondaxe aos alumnos e alumnas sobre cuestións fundamentais que consideren sexan abordadas como repaso e reforzo do curso anterior, será o que marque o punto de partida do traballo, así como as medidas a adoptar tanto individualmente como, se for necesario, no conxunto do grupo. En definitiva, todas as carencias e dificultades que manifieste o alumnado no inicio de curso serán tratadas e traballadas no 1º trimestre.

Segundo os resultados obtidos aplicaranse as medidas de Atención á Diversidade do centro.

**ATENCIÓN Á DIVERSIDADE NOS GRUPOS ORDINARIOS**

Máis alá do agrupamento específico arriba citado, dentro dos grupo-clase ordinarios tórnase necesario tamén dar resposta ás particularidades do alumnado. É por isto que aproveitaremos que os grupos son menos numerosos para atender dunha maneira máis individualizada aos estudantes. Poñeremos especial atención ao alumnado que presenta NEE. Neste caso, contamos con 4 estudantes con TDA-H, 4 con dificultades de aprendizaxe, 2 con dislexia e un con altas capacidades. Ademais, do grupo de A, hai dous alumnos que reciben atención individualizada da PT unha hora semanal.

**ATENCIÓN DOMICILIARIA**

Durante este curso, unha alumna que padece de hemiparesia e epilepsia, o que lle dificulta a asistencia regular á aula, recibe atención domiciliaria desde o inicio de curso. O método de comunicación será por medio da Aula Virtual, onde se lle habilitou un "curso" específico con seccións para cada materia. O método de avaliación será mediante a entrega de tarefas por medio desta plataforma, e de considerarse necesario convocarase á alumna a unha proba escrita presencial.

**7.1. Concreción dos elementos transversais**

|   | UD 1 | UD 2 | UD 3 | UD 4 | UD 5 | UD 6 | UD 7 | UD 8 |
|---|------|------|------|------|------|------|------|------|
| ET.1 - Comunicación audiovisual                 |      | X    | X    |      |      | X    |      |      |
| ET.2 - Competencia dixital                      |      |      | X    | X    | X    | X    |      | X    |
| ET.3 - Emprendemento social e empresarial       |      |      |      |      |      |      |      | X    |
| ET.4 - Fomento do espírito crítico e científico |      |      |      | X    |      |      | X    | X    |

|   | UD 1 | UD 2 | UD 3 | UD 4 | UD 5 | UD 6 | UD 7 | UD 8 |
|---|------|------|------|------|------|------|------|------|
| ET.5 - Educación emocional e en valores | X    |      |      | X    |      |      |      |      |
| ET.6 - Igualdade de xénero              |      |      |      |      | X    |      |      |      |
| ET.7 - Creatividade                     | X    | X    |      |      |      | X    | X    |      |

|   | UD 9 |
|---|------|
| ET.1 - Comunicación audiovisual                 |      |
| ET.2 - Competencia dixital                      |      |
| ET.3 - Emprendemento social e empresarial       |      |
| ET.4 - Fomento do espírito crítico e científico |      |
| ET.5 - Educación emocional e en valores         |      |
| ET.6 - Igualdade de xénero                      |      |
| ET.7 - Creatividade                             |      |

### Observacións:

O Decreto do currículo de ESO establece que en todas as materias e, polo tanto, en Lingua Galega e Literatura de 2º de ESO, se traballarán os seguintes elementos transversais:

- a comprensión lectora
- a expresión oral e escrita
- a comunicación audiovisual
- a competencia dixital
- o emprendemento social e empresarial
- o fomento do espírito crítico e científico
- a educación emocional e en valores
- a igualdade de xénero
- a creatividade

Alén diso, pola peculiaridade da materia de Lingua Galega e Literatura, a comprensión lectora e a comunicación oral e escrita, ao formar parte do currículo, serán elementos tratados dunha ou doutra maneira en todas as unidades didácticas, polo que non aparecen singularizados en ningunha delas.

### 7.2. Actividades complementarias

| Actividade                           | Descrición  | 1º trim. | 2º trim. | 3º trim. |
|--------------------------------------|---|----------|----------|----------|
| Visita da casa-museo de Manuel María | O alumnado, logo de analizar na aula a obra de Manuel María e de ler poemas do autor, visitará a casa museo e a súa contorna. |          |          | X        |

| Actividade  | Descrición  | 1º trim. | 2º trim. | 3º trim. |
|---|---|----------|----------|----------|
| Encontro cun autor/a  | Asistencia á charla cun/ cunha escritor/a dunha obra lida e traballada previamente polo alumnado.   |          | X        |          |
| Visita da exposición autora á que se lle adica o Día das Letras Galegas | Estudárase a figura homenaxeada o Día das Letras Galegas para despois visitar a exposición adicada. |          |          | X        |

### Observacións:

Cómpre ter en conta que todas estas actividades teñen relación directa coa materia, polo que non se considerarán nin se inclúen aquí as actividades complementarias organizadas polo centro.

O número de actividades complementarias programadas non excederá das cinco en todo o curso, unha ou dúas por trimestre. As que se desenvolven fóra do centro, contarán co permiso por escrito da nai, do pai ou das/os titoras/es legais e deberán figurar na PXA do centro.

As actividades programadas inicialmente para o presente curso 2023-2024 son as seguintes:

- Asistencia a representacións teatrais organizadas polo Padroado de Cultura do Concello de Narón (tódolos niveis).

- Participación en certames que supoñan o fomento da normalización lingüística entre o alumnado: Certame intercentros, organizado polo Concello de Narón con motivo da celebración das Letras Galegas, etc (tódolos niveis).

-Asistencia a representacións teatrais.

- Encontros con autores (tódolos niveis).

- Exposicións no centro de calquera temática vinculada á cultura galega (tódolos niveis).

- Visitas de casas - museo de autores significativos:

Casa de Manuel María ( 2 º ESO )

### 8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro

| Indicadores de logro  |
|---|
| Adecuación da programación didáctica e da súa propia planificación ao longo do curso académico  |
| 5. O alumnado foi informado detalladamente dos criterios e instrumentos de avaliación, cualificación e puntuación establecidos.             |
| 9. Fíxose un seguimento continuo da programación didáctica ao longo do curso e realizáronse as modificacións e adaptacións necesarias.      |
| 12. Axustáronse as unidades didácticas á temporalización indicada e desenvolvéronse as actividades propostas de acordo á súa secuenciación. |
| 13. Mantívose a coherencia entre obxectivos, criterios de avaliación, contidos e os mínimos de consecución.                                 |
| 14. Os procedementos, criterios e instrumentos de avaliación utilizados foron os adecuados.   |
| 19. Analizáronse as cualificacións do alumnado e valoráronse as porcentaxes de aprobados e suspensos na materia.                            |

|   |
|---|
| Metodoloxía empregada   |
| 6. As explicacións foron claras e amenas e as exemplificacións sinxelas e comprensibles.  |
| 8. O profesorado mantívose actualizado tanto no que se refire a aspectos didácticos xerais e específicos da súa materia como no ámbito das novas tecnoloxías.   |
| 15. Empregouse unha metodoloxía precisa e variada, con uso de materiais diversos.   |
| Organización xeral da aula e o aproveitamento dos recursos  |
| 7. Respectouse a puntualidade á hora de entrar na aula e mostrouse unha actitude entusiasta e dinámica.   |
| 11. Estableceuse unha comunicación continuada co alumnado imposibilitado para asistir temporalmente ao centro (atención domiciliaria, hospitalización etc.), a través da aula virtual ou doutras comunicacións telemáticas. |
| Medidas de atención á diversidade   |
| 3. Atendeuse adecuadamente a diversidade do alumnado e aplicáronse os protocolos correspondentes.   |
| 4. Mantívose o seguimento personalizado de todo o alumnado ao longo do curso.   |
| 16. Propuxéronse e concretáronse actividades de seguimento para atender a diversidade do alumnado: NEAE, repetidores/as, ACS, reforzos.   |
| Clima de traballo na aula   |
| 1. Propiciouse un ambiente motivador na aula.   |
| 2. Respectouse o alumnado e demostrouse sensibilidade ante os seus problemas e as súas diferenzas tanto culturais, como de procedencia.   |
| 20. Potenciouse a participación, o diálogo e a reflexión dentro da aula.  |
| Coordinación co resto do equipo docente e coas familias ou as persoas titoras legais  |
| 10. Estableceuse unha comunicación fluída e constante con outros departamentos, equipos e grupos de traballo específicos.   |
| Outros  |
| 17. Participouse no Plan lector do centro e en actividades programadas por outros grupos ou equipos docentes (EDLG, Equipo de Biblioteca etc.).   |
| 18. Asistiuse ás reunións de departamento achegando ideas, información e modificacións á PD, valorando os resultados das avaliacións do alumnado e propondo estratexias de mellora.   |
| 21. Corrixíronse as probas no prazo establecido, e analizáronse e comentáronse posteriormente na aula.  |
| 22. Mantívose contacto regular coas familias para seren informadas de todo o proceso de ensino-aprendizaxe das fillas ou fillos.  |
| 23. Pasóuselle ao alumnado un cuestionario-enquisa a respecto da práctica docente do profesor ou profesora.   |
| 24. Fomentouse que o alumnado utilizase a lingua galega habitualmente na clase co profesor ou profesora e cos seus compañeiros e compañeiras.   |

### Descrición:

Resulta fundamental que o profesorado posúa ferramentas e empregue procedementos útiles para avaliar o proceso do ensino e a súa práctica docente. Esta valoración efectúase, tal e como indica a normativa vixente, a través duns indicadores de logro "o profesorado avaliará tanto as aprendizaxes do alumnado como os procesos de ensino e a súa propia práctica docente, para o cal establecerá indicadores de logro nas programacións docentes". Estes indicadores xiran arredor de tres aspectos: o referente á actitude profesional dentro da aula, ao coñecemento e á actitude a respecto do alumnado e ao cumprimento do establecido na programación didáctica.

Os ditos indicadores de logro valoraranse e os seus resultados deben ser inseridos dentro da memoria final. Farase, cando menos unha vez ao mes, unha reunión de departamento na que se tratarán as diferentes cuestións que vaian xurdindo. Será, ademais, nestas reunións onde se faga o seguimento do proceso de ensino e práctica docente.

Todos estes datos formarán parte de memoria final e deben terse en conta para que se poidan corrixir as deficiencias detectadas na PD do próximo curso.

## 8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora

Para a elaboración da programación didáctica partiuse do seguimento das directrices establecidas pola Comisión de Coordinación Pedagóxica (CCP). Alén diso, tivéronse en conta as propostas de mellora existentes na memoria do curso pasado.

A estrutura da PD inclúe os apartados que recolle a Resolución do 26 de maio de 2022 que se expresan a seguir:

-Introdución

-Obxectivos e a súa contribución ao desenvolvemento das competencias

-Relación de unidades didácticas, coa súa secuenciación e temporalización, que conteñen a parte do currículo da materia que se traballou e a relación dos instrumentos de avaliación.

-Metodoloxía, coas concrecións metodolóxicas e os materiais e recursos didácticos

-A avaliación, que refire o procedemento para a avaliación inicial, os criterios de cualificación coa indicación dos mínimos de consecución para superar a materia

-Medidas de atención á diversidade

-A concreción dos elementos transversais

-As actividades complementarias

-A práctica docente, que inclúe o procedemento para avaliar o proceso de ensino e a práctica docente cos seus indicadores de logro e o procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora da propia programación didáctica.

En previsión de calquera circunstancia imprevista, tipo COVID ou outras, achegaríase unha addenda coas correspondentes modificacións, basicamente en canto a modificación da metodoloxía e dos indicadores de logro mínimos por se fose necesaria unha atención virtual do alumnado.

Rematado o curso, para proceder a unha avaliación, revisión e propostas de mellora da PD, débense considerar os seguintes apartados:

-A programación entregouse no prazo establecido normativamente.

-O desenvolvemento da programación didáctica foi analizado e revisado na última reunión de departamento de cada trimestre.

-Valorouse o grao de cumprimento da secuenciación e temporalización das respectivas unidades didácticas, e se o seu deseño se axustou aos distintos elementos do currículo.

-Valorouse a metodoloxía seguida e se os materiais e recursos didácticos empregados deron os resultados previstos.

-En canto á avaliación, analizouse se o deseño das probas de avaliación inicial e os mecanismos para a súa realización foron os adecuados.

-Así mesmo, valorouse se os criterios de avaliación establecidos ao longo do curso foron os axeitados.

-Revisáronse as medidas adoptadas a respecto do alumnado NEAE presente nas aulas.

-Valorouse a pertinencia dos distintos elementos transversais e o grao de cumprimento e participación en actividades complementarias.

-Analizouse se os mecanismos de información ás familias estaban dando os resultados previstos e se foron útiles e axeitados.

-Incluíuse a avaliación da práctica docente e da propia PD.

-Partiuse do seguimento das directrices establecidas pola Comisión de Coordinación Pedagóxica (CCP) e tivéronse en conta as propostas existentes na memoria do curso anterior.

Para levar a cabo esta análise e comprobación da adecuada aplicación da PD, elaboráronse os seguintes indicadores de logro, que deberán ir acompañados das correspondentes puntuacións nunha táboa de 1 a 5.

1. Conseguise acadar o grao de cumprimento dos obxectivos didácticos propostos, co correspondente desenvolvemento das competencias clave.

2. A secuenciación das UD propostas foi a axeitada, así como o número delas e a súa distribución cronolóxica.

3. As concrecións metodolóxicas e os materiais e recursos didácticos utilizados axustáronse aos fins perseguidos.

4. Os criterios de avaliación foron ben aplicados.

5. Os instrumentos de avaliación foron os adecuados.

6. Os mínimos de consecución para cada criterio de avaliación estiveron ben establecidos.



7. Atendeuse debidamente a diversidade do alumnado (seguindo os protocolos de actuación correspondentes).
8. Atendéronse suficientemente os contidos transversais e as actividades complementarias.
9. A materia contribuíu aos distintos plans do centro: PLC, Plan lector, TIC, Convivencia....
10. Realizouse un seguimento regular da PD por parte do departamento.
11. Avaliouse o cumprimento da PD aplicando unha escala de 1 a 5 .
12. Establecéronse propostas para emendar as deficiencias observadas na aplicación da PD.
13. Estas propostas foron incluídas na memoria final do departamento.

Na acta da última reunión do departamento recolléranse todas as modificacións ou adaptacións feitas ao longo do curso e as propostas de mellora suxeridas. Todos estes datos incluíranse, ademais, na memoria final do departamento para seren tidas en conta na PD do próximo curso; tamén serán transmitidas e expostas, se for o caso, na primeira reunión da Comisión de Coordinación Pedagóxica.

Por último, convén sinalar que todos os membros do departamento didáctico realizarán a necesaria actualización para poderen elaborar e facer o correspondente seguimento da PD a través da aplicación PROENS.

## **9. Outros apartados**